

© Foto Toerisme Oost-Vlaanderen David Samyn

Ruimtelijk uitvoeringsplan Herziening RUP Van de Velde Beton

Verscherpte natuurtoets

Van de Velde Beton

7 augustus 2024

Project Ruimtelijk uitvoeringsplan Herziening RUP Van de Velde Beton
Opdrachtgever Van de Velde Beton

Document Verscherpte natuurtoets
Status Definitief
Datum 7 augustus 2024
Referentie 139694_02_REP_vB

Projectcode 139694
Projectleider Jasmien Verschueren
Projectdirecteur Evelien Peeters

Auteur(s) Lore Didden
Gecontroleerd door Peter Breyne
Goedgekeurd door Jasmien Verschueren

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Belgium N.V.
Gorislaan 49
1820 Steenokkerzeel
België
+32 (0)2 759 59 30
www.witteveenbos.be
RPR Antwerpen
Dienstverlener KMO-Portefeuille: Advies: DV.A102480
Opleiding: DV.O229170

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos Belgium N.V. is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos Belgium N.V.

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos Belgium N.V. noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos Belgium N.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos Belgium N.V. geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Leeswijzer	2
2	BESCHRIJVING VAN HET PROJECTGEBIED EN GEPLANDE INGREPEN	3
2.1	Zoneringsgegevens van het projectgebied	3
2.2	Beschrijving van de te beoordelen activiteiten/geplande activiteiten	5
2.2.1	Bebouwing en functionaliteit	5
2.2.2	Mobiliteit en toegankelijkheid	7
2.2.3	Inpasbaarheid en duurzaamheid	7
2.2.4	Samenvatting: grafisch plan	7
2.3	Ligging ten opzichte van beschermde natuur	9
3	TOETSINGSKADER	11
3.1	Wetgeving op Vlaams niveau	11
3.1.1	VEN -en IVON-wetgeving	11
3.1.2	Soortenbescherming	15
3.1.3	Natuureservaten	17
3.1.4	Andere beschermde gebieden en (waardevolle) vegetaties	18
3.1.5	RBS en RBB	19
3.1.6	Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart	22
3.1.7	Zorgplicht	22
4	BESTAANDE TOESTAND EN NATUURWAARDE	23
4.1	VEN-gebied: Het Kravaal -en Herenbos	23
4.2	Soortenbescherming	24
4.3	Natuureservaten	27
4.4	Andere beschermde gebieden en waardevolle vegetaties	27
4.5	RBB en RBS	30
4.6	Habitats volgens de biologische waarderingskaart (BWK)	34
4.7	Conclusie	35

5	EFFECTENBEOORDELING VAN DE GEPLANDE ACTIVITEIT	36
5.1	Ruimtebeslag en versnippering	36
	5.1.1 Conclusie ruimtebeslag en versnippering	36
5.2	Verstoring	36
	5.2.1 Geluid	36
	5.2.2 Trillingen	39
	5.2.3 Licht -en optische verstoring	39
	5.2.4 Conclusie verstoring	40
5.3	Vernatting en verdroging	40
	5.3.1 Conclusie vernatting en verdroging	40
5.4	Verzoeting en verzilting	40
	5.4.1 Conclusie verzoeting en verzilting	41
5.5	Eutrofiëring en verzuring	41
	5.5.1 Lucht	41
	5.5.2 Water en bodem	41
	5.5.3 Conclusie eutrofiëring en verzuring	41
5.6	Verontreiniging	42
	5.6.1 Conclusie verontreiniging	42
5.7	Effecten op beschermde soorten	42
6	MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN	43
7	CONCLUSIE VERSCHERPTE NATUURTOETS	44
	Laatste pagina	44

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Herziening RUP Van de Velde Beton wordt opgemaakt naar aanleiding van het verlenen van een voorwaardelijk gunstig planologisch attest, in overeenstemming met artikel 4.4.26 §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Het RUP dient daarbij uitvoering te geven aan het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) Opwijk. Het GRS omvat een ruimtelijk afwegingskader voor zonevreemde bedrijven, waarbij wordt voorzien in de opmaak van een RUP in functie van de noden (bijvoorbeeld naar aanleiding van een goedgekeurd planologisch attest).

De gemeenteraad van Opwijk gaf in zitting van 22 juni 2021 een voorwaardelijk gunstig planologisch attest voor het bedrijf nv Van de Velde Beton. Op basis van alle verleende adviezen en de uitkomst van het openbaar onderzoek werden de gevraagde ontwikkelingsmogelijkheden op korte en lange termijn goedgekeurd, mits rekening gehouden werd met de gestelde voorwaarden.

De deputatie van de provincie Vlaams-Brabant verleende in zitting van 5 mei 2022 een vergunning aan Van de Velde Beton nv voor het slopen van gebouwen, het aanleggen van verhardingen, het uitbreiden van een loods, het bouwen van een mengcentrale, fietsenstalling, silo's en geluidsschermen en het hervergunnen en veranderen van de betontegelfabriek en de aggregaatmengcentrale. Na een beroepsprocedure werd een voorwaardelijke vergunning verleend via een ministerieel besluit van 17 januari 2023. De aanvraag werd gedaan in overeenstemming met de korte termijnbehoeften die zijn aangegeven in het planologisch attest.

De gemeente dient op basis van het planologisch attest een RUP op te maken vermits de gewenste ontwikkelingsmogelijkheden niet mogelijk zijn binnen de huidige bestemmingen en dus de opmaak van een RUP veronderstellen. Deze verscherpte natuurtoets maakt onderdeel uit van de startnota van dit RUP.

Doelstelling van het RUP is de juridische en ruimtelijke verankering van de economisch georiënteerde wensen van het bedrijf, maar dit te laten gebeuren in een context die in harmonie is met de omgeving, of deze harmonie zelfs te verbeteren ten opzichte van de huidige situatie. Dit moet de nodige toekomstige rechtszekerheid bieden voor het bedrijf en de ruimtelijke draagkracht vastleggen voor de omgeving.

1.2 Doelstelling

Voorliggend rapport betreft een Verscherpte Natuurtoets. Door middel van dit rapport wordt onderzocht of het project een 'wezenlijk effect' kan hebben op de beschermde natuur in de omgeving en er zodoende risico is op onvermijdbare en onherstelbare schade aan het VEN-gebied. In onderstaande effectenbeoordeling worden onder andere onderstaande aspecten behandeld:

- ruimtebeslag;
- vermesting/verzuring via de lucht;
- verstoring;
- verontreiniging;
- vernatting/verdroging.

Als een betekenisvol effect optreedt, dienen milderende maatregelen genomen te worden. Als daarmee effecten niet uitgesloten kunnen worden, is het voornemen niet vergunbaar. Elk beschikbaar alternatief wordt afgewogen.

Op 27 mei 2024 verleende het college van burgemeester en schepenen de goedkeuring aan de firma Van De Velde Beton NV om de kosten voor de opmaak van passende beoordeling en verscherpte natuurtoets op zich te nemen. Artikel 4.1.1, 13° DABM biedt namelijk de mogelijkheid aan privaat- of publiekrechtelijke natuurlijke of rechtsperso(n)en om de verplichting van een onderzoek tot milieu-effectenrapportage over te nemen van de overheid die initiatief neemt tot opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan via een schriftelijk verzoek. Een passende beoordeling en verscherpte natuurtoets maken deel uit van dit onderzoek.

Witteveen+Bos Belgium heeft voor het opmaken van deze verscherpte natuurtoets de nodige deskundigheid en ervaring ingezet, teneinde een objectief rapport en een volledig en kwalitatief onderbouwd dossier op te leveren.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het projectgebied en de geplande werkzaamheden. Hoofdstuk 3 beschrijft het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de huidige natuurwaarden van (de omgeving van) het projectgebied. Hoofdstuk 5 betreft de effectenbeoordeling van het voornemen. In hoofdstuk 6 worden eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen beschreven. Hoofdstuk 7 bevat de conclusie van de verscherpte natuurtoets.

2

BESCHRIJVING VAN HET PROJECTGEBIED EN GEPLANDE INGREPEN

2.1 Zoneringsgegevens van het projectgebied

Het plangebied is gelegen in de dorpskern Mazenzele, ten zuidwesten van de kern van Opwijk en op de grens met de gemeente Asse. De site wordt begrensd door de N47, Schaapheuzel en Heerbaan. De N47 (Steenweg) is een gewestweg, voornamelijk bestaande uit woonlinten, woonkernen en landbouwgronden, die de verbinding vormt tussen Asse en Lokeren (Afbeelding 2.1).

Het plangebied behelst het deel van de site van Van de Velde Beton ten noorden van de Schaapheuzel. De hoofdactiviteit van het bedrijf, met name een betoncentrale en de productie van betontegels, wordt geëxploiteerd op het grondgebied Opwijk. Hier vindt ook de opslag van de materialen en producten plaats in open lucht. Aan de overzijde van de Schaapheuzel ter hoogte van de hoek met de Steenweg (op grondgebied Asse is dit de Dendermondsesteenweg), wordt ook een terrein gebruikt voor opslag en toonzaal in open lucht. Dit terrein is gelegen in de gemeente Asse, aangezien de gemeentegrens de Schaapheuzel volgt (en aan de overzijde van de N47 de Vossestraat).

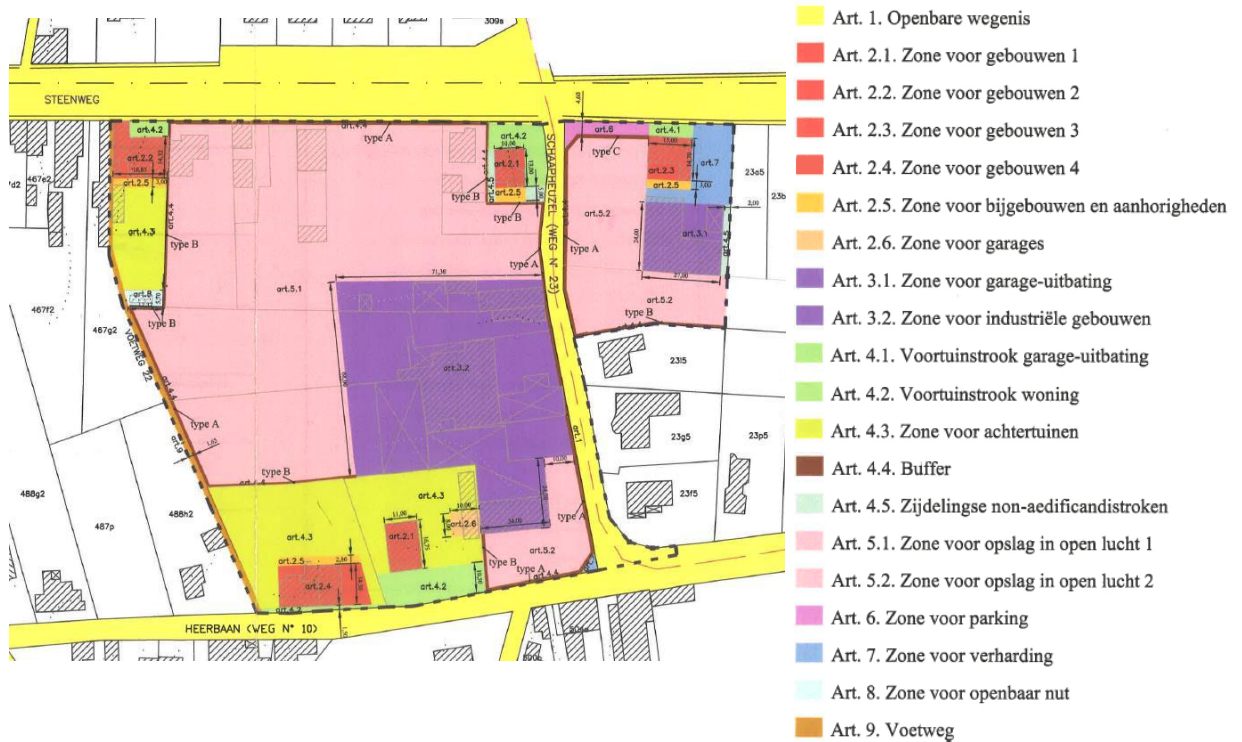
De grens van het plangebied wordt afgebakend op basis van het Grootschalig Referentie Bestand (GRB) met als grenzen de aangrenzende N47, Schaapheuzel, Heerbaan en de buurtweg nr. 22. Het plangebied omvat de percelen, kadastraal gekend als afdeling 3, sectie A, nrs. 468R, 468S, 469C, 470D, 471A2, 473A2, 473B2, 473C2, 474H, 475F, 478D, 483K en 483L. De buurtweg wordt mee opgenomen in het plangebied om de plancontour te laten aansluiten bij de plancontour van het te herziene RUP Van de Velde Beton. De oppervlakte van het plangebied bedraagt ongeveer 2,21 ha.

De huidige juridische bestemming van het plangebied valt volledig binnen het RUP Van de Velde Beton (Afbeelding 2.2).

Afbeelding 2.1 Weergave van het plangebied

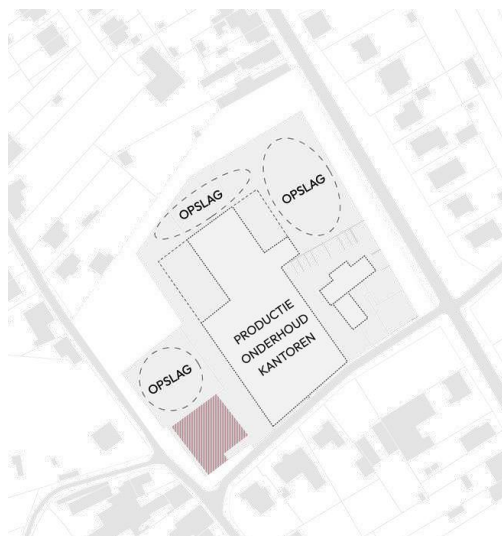

Afbeelding 2.2 RUP Van de Velde Beton

2.2 Beschrijving van de te beoordelen activiteiten/geplande activiteiten

2.2.1 Bebouwing en functionaliteit

Het RUP beoogt de realisatie van een programma voor bedrijfsactiviteiten in functie van het bedrijf Van de Velde Beton. Om in te spelen op toekomstige noden legt het RUP de maximale bebouwings- en verhardingsgraad van de site vast. Dit moet het bedrijf in staat stellen de reorganisatie van het bedrijf op een efficiënte en duurzame manier te verwezenlijken en de hinder (zicht, geluid, stof) naar de omliggende bewoning verder te beperken. Uitgangspunten bij de inrichting van de site zijn dan ook een zuinig en efficiënt ruimtegebruik, een maximale ruimtelijke kwaliteit, een optimale functionele organisatie en een kwaliteitsvolle integratie ten opzichte van de omgeving.

De mengcentrale is gericht naar de Schaapheuzel. Rond de mengcentrale wordt opslag van granulaten voorzien in bunkers.

De gebouwen voor de productie, het onderhoud en de kantoren worden geclusterd langs de Schaapheuzel, naast de mengcentrale. De clustering is gesitueerd op de plaats van de huidige gebouwen aangezien de constructies en machines in deze gebouwen, omwille van hun aard, nagenoeg niet te verplaatsen zijn. Een toekomstige uitbreiding van de bebouwde oppervlakte wordt voorzien om nieuwe machines overdekt te kunnen plaatsen. Dit heeft een positief effect op de levensduur van de machines, maar ook op de geluidsbelasting naar de omgeving en de werkomstandigheden van de werknemers.

Op de hoek van de Schaapheuzel en de Heerbaan wenst het bedrijf een afzonderlijke loods op te richten met een oppervlakte van ongeveer 900m², bedoeld als magazijn en atelierruimte. In deze loods zal dus geen productie plaatsvinden. De nieuwe loods zal een aantal oudere gebouwen vervangen en zal toelaten om één van de drie toegangen tot het bedrijfsterrein aan de Schaapheuzel te schrappen. De groenbuffer en het geluidsscherm worden doorgetrokken tot aan de Schaapheuzel om de visuele impact en de geluidsbelasting te beperken.

Rekening houdend met de visie op lange termijn wordt voor het toekomstig bedrijfsterrein de onderstaande bezettingsgraad vastgelegd:

- De totale bruto bebouwde én verharde oppervlakte wordt vastgelegd op maximaal 18.375 m²;
- De totale bruto bebouwde oppervlakte wordt vastgelegd op maximaal 7.000 m².

De totale oppervlakte van het bedrijfsterrein (bestemmingszone) zal op lange termijn 21.775 m² bedragen. Ten opzichte van de huidige toestand (inclusief vergunde constructies) betekent dit dat de bedrijfsgebouwen met maximaal 2.430 m² kunnen uitbreiden. Het maximale percentage aan bebouwing en verharding op het bedrijfsterrein bedraagt ongeveer 84%.

De bedrijfsgebouwen kunnen complementaire activiteiten omvatten die aansluiten bij de bedrijfsactiviteit zoals ruimte voor kantoren, receptie en personeel en huisvesting gerelateerd aan het bedrijf.

Om de integratie in de omgeving te waarborgen, worden een aantal randvoorwaarden voor dit bouwprogramma opgelegd:

- Het voorzien van woongelegenheden dient beperkt te worden tot één bedrijfswoning/conciërgewoning, louter in functie van de goede werking van het bedrijf;
- Voor de (nieuwe) bedrijfsgebouwen (uitgezonderd silo's en mengcentrales) bedraagt de kroonlijsthoogte en de nokhoogte respectievelijk maximaal 8m en 10m;
- De opslaghoogte voor opslag in open lucht bedraagt maximaal 5m;

- Het voorzien van een groenbuffer met voldoende ruime afmetingen (hoogte/breedte) die voldoet aan de eisen van visuele afscherming en geluidsafscherming;
- Respecteren van de rooi- en bouwlijn van de voorliggende wegen.

2.2.2 Mobiliteit en toegankelijkheid

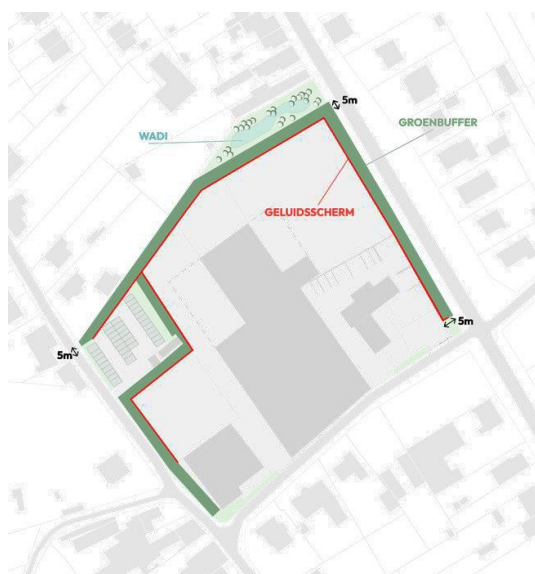
Aan de Schaapheuzel wordt de toegang tot het terrein beperkt tot een afzonderlijke in- en uitrit ter hoogte van de mengcentrale en een zuidelijke in- en uitrit tussen de bedrijfsgebouwen en de nieuwe loods. De overige grens van het bedrijfsterrein langs de Schaapheuzel wordt afgesloten met een vaste, niet overrijdbare afsluiting (bv. hekken, hagen, plantenbakken, ...) zodat de in- en uitritten duidelijk leesbaar zijn in het straatbeeld.

In functie van het goederenvervoer voor de mengcentrale zorgt een gescheiden in- en uitrit voor een goede doorstroming en een veilige verkeersafwikkeling op het terrein. Het risico op aanschuivende vrachtwagens op het openbaar domein (Schaapheuzel) wordt bijkomend gereduceerd door de ingerichte wachtzone voor een zevental vrachtwagens aan de inrit voor de mengcentrale.

Het parkeren voor werknemers wordt gebundeld in de bestaande parkeerzone aan de Heerbaan. Op deze manier bevindt de toegang voor het vrachtverkeer en de toegang voor het personenverkeer zich op ruime afstand van elkaar waardoor het risico op incidenten wordt beperkt. De parking wordt ingericht met voldoende parkeerplaatsen voor auto's en een overdekte fietsenstalling.

De buurtweg nr. 22 tussen de Heerbaan en de Steenweg wordt behouden als trage verbinding. Langs de buurtweg wordt een kwalitatieve groenbuffer aangelegd, gecombineerd met een geluidsscherm (zie verder).

2.2.3 Inpasbaarheid en duurzaamheid

Het bedrijfsterrein wordt voorzien van een volwaardige groenbuffer die functioneert als visuele buffer en als geluidsbuffer ten aanzien van mogelijke geluidshinder van de bedrijfsactiviteiten. Om een afschermende functie te kunnen vervullen moet de beplanting in de groenbuffers een dichte structuur hebben, opgebouwd uit een bodembedekkende kruidlaag, een lagere dichte struikbeplanting en/of hoogstammig groen.

Langs de zijde van de buurtweg (voetweg nr. 22) en de N47 heeft de groenbuffer een minimale breedte van 5m. Over de gehele lengte van deze groenbuffer wordt aan de zijde van het bedrijfsterrein een geluidsscherm (betonnen muur) met een minimale hoogte van 4m voorzien. Het perceel op de hoek van de buurtweg en de N47 wordt als bijkomende, bredere bufferzone ingericht waarin ook voorzieningen voor de opvang van

hemelwater (bv. wadi) kunnen aangelegd worden. Deze zone is immers het laagstgelegen deel van het bedrijfsterrein. Een dergelijke wadi kan in combinatie met een kwalitatieve groenaanleg zorgen voor 'ademruimte' ter hoogte van het smalste deel van de buurtweg.

De laatste 10m van de groenbuffer langs de N47 tot aan de Schaapheuzel wordt ingericht met een lagere beplanting omwille van de zichtbaarheid en de veiligheid van zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer ter hoogte van het kruispunt.

Langs de zijde van de Heerbaan zal op termijn ook een groenbuffer gerealiseerd worden met een minimale breedte van 5m. De groenbuffer loopt door langs de zuidelijke en oostelijke zijde van de parking tot aan de zijde van de buurtweg. Langs de zijde van de parking en de toekomstige opslagruimte wordt ook een geluidsscherm voorzien met een minimale hoogte van 4m. De laatste 5m van de groenbuffer langs de Heerbaan tot aan de Schaapheuzel wordt om eveneens omwille van de zichtbaarheid en de veiligheid ingericht met een lagere beplanting.

De nieuwe verhardingen worden maximaal uitgevoerd in waterdoorlatende materialen waarbij natuurlijke infiltratie mogelijk is doorheen of naast de verhardingen. Omwille van minimale vereisten inzake stabiliteit of omwille van milieutechnische redenen (potentiële verontreiniging) kunnen de zones voor opslag van afgewerkte producten en de circulatieruimte rond de mengcentrale niet in waterdoorlatende materialen aangelegd worden. De parking moet een groen karakter hebben. Dit betekent een aangepaste, waterdoorlatende verharding (bv. grasdallen, grind, etc.) en voldoende beplanting (hagen, bomen, etc.) verspreid over de parking.

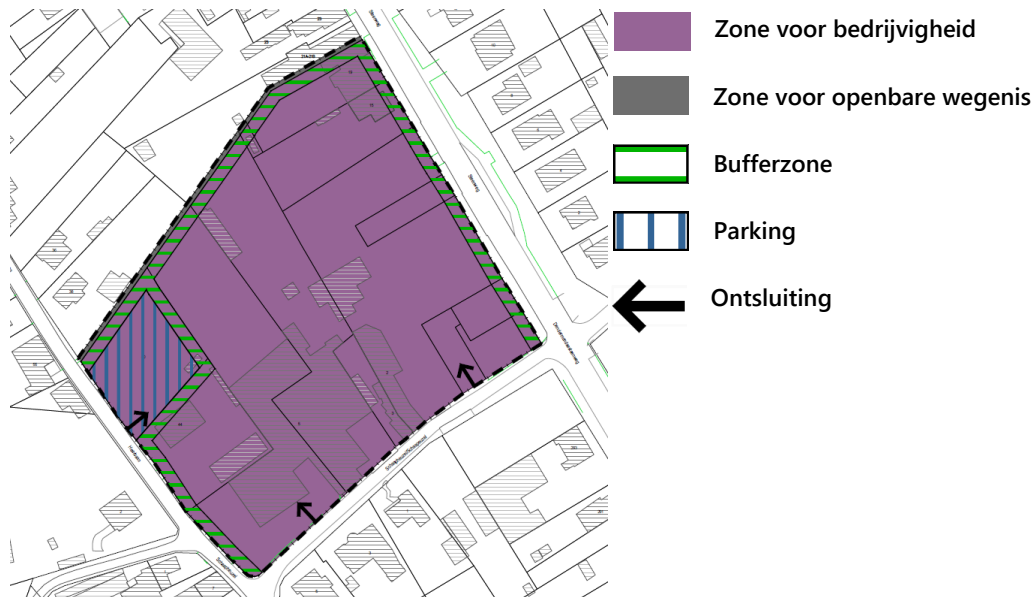
Bij nieuwbouw worden duurzame maatregelen in verband met energiegebruik in acht genomen. Zo dient rekening gehouden te worden met elektriciteitsverbruik, isolatie, lichtinval, ventilatie, waterverbruik, etc. Duurzaamheid omvat ook meer dan alleen maar de juiste technieken en uitrusting voor een zuinig verbruik van energie en water. De ontwikkeling dient voorzien te zijn op de toekomst. Dat betekent uiteraard dat de gebouwen energiezuinig zijn, maar ook flexibel en aanpasbaar. Ook de manier waarop de infrastructuur wordt aangelegd en opgericht en de gebruikte materialen spelen een belangrijke rol voor de duurzaamheid van een project.

2.2.4 Samenvatting: grafisch plan

Vanuit de gewenste toestand zullen volgende bestemmingen in het nieuwe RUP gehanteerd worden:

- grondbestemming(en):
 - zone voor bedrijvigheid;
 - zone voor openbare wegenis;
- bestemming(en) in overdruk:
 - bufferzone;
 - parking;
 - ontsluiting (indicatief).

Afbeelding 2.3 Grafisch plan

Ten opzichte van het oorspronkelijke RUP Van de Velde Beton, zal de bedrijvigheid met 0,52 ha toenemen ten koste van wonen (0,51 ha) en gemeenschaps- en nutsvoorzieningen (0,01 ha). Dit wordt ook duidelijk op onderstaand plan (Afbeelding 2.4). Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de referentiesituatie en de geplande situatie, wordt het plangebied opgedeeld in een aantal deelzones:

- 1 de woonzones (1a en 1b) hebben betrekking op aangeduide woonzones in het RUP Van de Velde Beton;
- 2 de gedesaffekteerde woonzones (2a en 2b) hebben betrekking op aangeduide woonzones in het RUP Van de Velde Beton, die momenteel in gebruik zijn van het bedrijf;
- 3 de bedrijvenczone omvat zones voor bedrijvigheid zoals aangeduid in het RUP Van de Velde Beton.

Afbeelding 2.4 De rood aangeduide delen zullen ten gevolge van het RUP wijzigen van bestemming

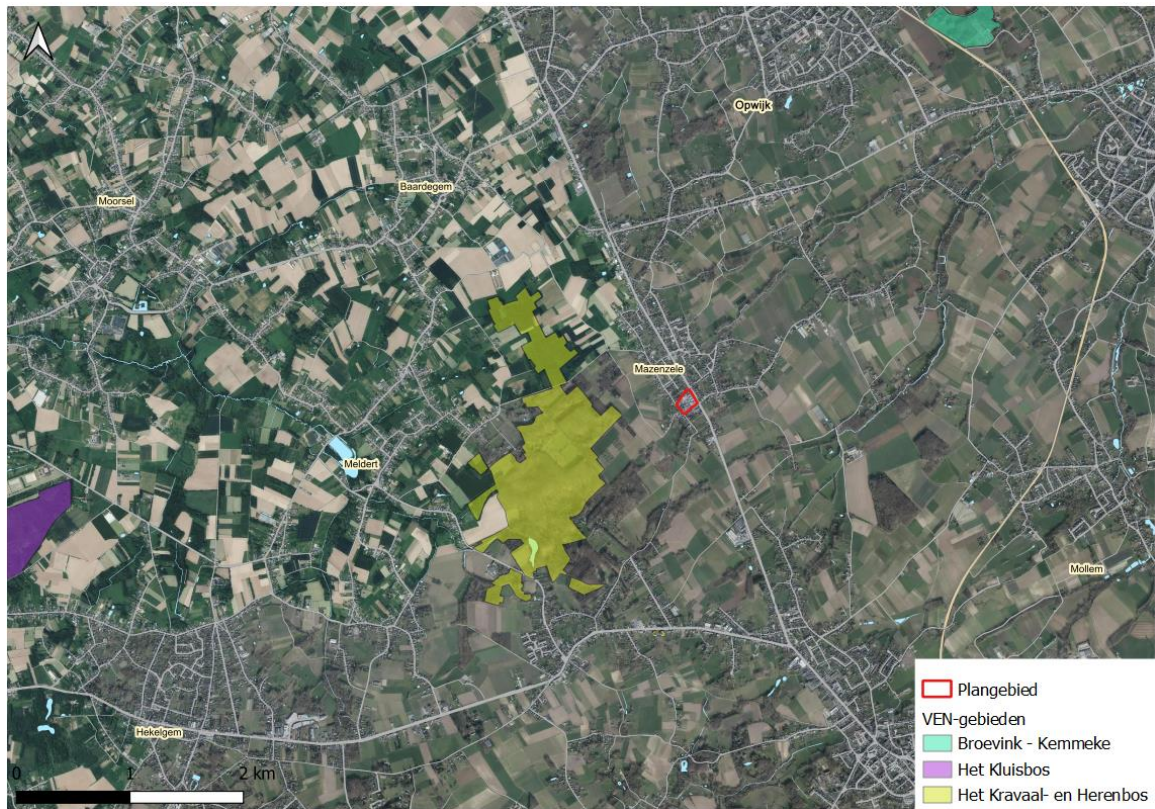

Feitelijke toestand		Juridisch-planologische toestand	
1) Woonzones (1a en 1b)			
Huidig	<ul style="list-style-type: none"> • Woonkavel 	<ul style="list-style-type: none"> • Woongerelateerde bestemmingen: <ul style="list-style-type: none"> - Zone voor (bij)gebouwen - Voortuinstrook / achtertuin 	
<p><u>Conclusie</u> In deze zone kent het plan geen relevant verschil tussen de feitelijke toestand en de juridisch-planologische toestand. De kwetsbaarheid van beide toestanden wordt als gelijkwaardig beschouwd.</p>			
Gepland	<ul style="list-style-type: none"> • Verwijderen gebouwen en verhardingen • Uitbreiding zone voor opslag • Inrichting zone voor infiltratie 	<ul style="list-style-type: none"> • Zone voor bedrijvigheid 	
Wijziging	Het plan verschilt van de feitelijke toestand aangezien de woonfunctie hier zal verdwijnen en de terreinen mee zullen opgenomen worden in het bedrijfsterrain. Dit heeft onder meer een invloed op de bodemafdeling (verharding).	Het plan voorziet een bestemmingswijziging van de woonzones naar een zone voor bedrijvigheid om de gewenste uitbreiding van het bedrijfsterrain te kunnen realiseren.	
2) Woonzones (2a en 2b)			
Huidig	<ul style="list-style-type: none"> • Parking (2a) • Betonverharding (2b) 	<ul style="list-style-type: none"> • Woongerelateerde bestemmingen: <ul style="list-style-type: none"> - Zone voor (bij)gebouwen - Voortuinstrook / achtertuin • Omgevingsvergunning in overeenstemming met de korte termijnbehoeften van het planologisch attest 	
<p><u>Conclusie</u> In deze zone kent het plan geen relevant verschil tussen de feitelijke toestand en de juridisch-planologische toestand. De kwetsbaarheid van beide toestanden wordt als gelijkwaardig beschouwd.</p>			
Gepland	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsgebouwen (productie, verwerking en opslag) • Mengcentrale • Zones voor opslag in open lucht • Circulatieruimte 	<ul style="list-style-type: none"> • Zone voor bedrijvigheid 	
Wijziging	Het plan verschilt van de feitelijke toestand aangezien een uitbreiding wordt voorzien van de bedrijfsgebouwen en een uitbreiding van de zone voor opslag in open lucht. Dit heeft onder meer een invloed op de bodemafdeling (verharding).	Het plan voorziet een bestemmingswijziging van de woonzones naar een zone voor bedrijvigheid om de vergunde toestand en de gewenste uitbreidingen te faciliteren.	
3) Bedrijvzone			
Huidig	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsgebouwen (productie, verwerking en opslag) • Mengcentrale • Zones voor opslag in open lucht • Circulatieruimte • Woning (Steenweg nr. 15 - te slopen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsgerelateerde bestemmingen: <ul style="list-style-type: none"> - Zone voor industriële gebouwen - Zone voor opslag in open lucht • Omgevingsvergunning voor het slopen van een woning • Omgevingsvergunning in overeenstemming met de korte termijnbehoeften van het planologisch attest 	
<p><u>Conclusie</u> In deze zone kent het plan geen relevant verschil tussen de feitelijke toestand en de juridisch-planologische toestand. De kwetsbaarheid van beide toestanden wordt als gelijkwaardig beschouwd.</p>			
Gepland	<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsgebouwen (productie, verwerking en opslag) • Mengcentrale • Zones voor opslag in open lucht • Circulatieruimte 	<ul style="list-style-type: none"> • Zone voor bedrijvigheid 	
Wijziging	Het plan verschilt van de feitelijke toestand aangezien een uitbreiding wordt voorzien van de bedrijfsgebouwen en een uitbreiding van de zone voor opslag in open lucht. Dit heeft onder meer een invloed op de bodemafdeling (verharding).	Het plan voorziet een bestemmingswijziging van de woonzones naar een zone voor bedrijvigheid om de vergunde toestand en de gewenste uitbreidingen te faciliteren.	

2.3 Ligging ten opzichte van beschermde natuur

Het plangebied ligt op ca. 480 meter ten oosten van het VEN-gebied 'Het Kravaal- en Herenbos' (Afbeelding 2.5). Andere VEN-gebieden in de omgeving betreffen het Broevinck - Kemmeke ten noordoosten van het plangebied op ca. 3,8 km en het Kluisbos in het westen op ca. 5,3 km. Andere VEN-gebieden die voorkomen in een straal van 10 km zijn: de Vallei van de Bellebeek, de Vallei van de Dender en de Mark, Liedekerkebos en het Leefdaalbos - De Vlieten - Velaartbos.

Afbeelding 2.5 Ligging van het plangebied ten opzichte van VEN-gebieden

3

TOETSINGSKADER

In dit hoofdstuk wordt er achtergrondinformatie gegeven over de verschillende termen die gebruikt worden in het kader van het Vlaamse en Europese natuurbeleid. Dit beleid vormt tevens het toetsingskader waaraan het project dient te voldoen om vergund te worden.

3.1 Wetgeving op Vlaams niveau

3.1.1 VEN -en IVON-wetgeving

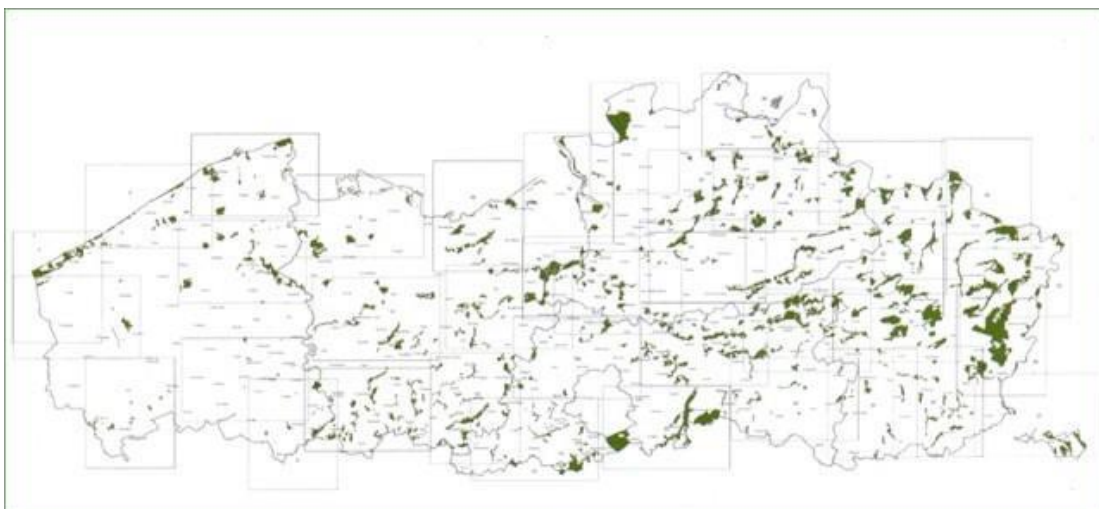
VEN-gebieden en doelstellingen

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (Afbeelding 3.1) is het geheel van gebieden met een actuele of potentiële hoge natuurwaarde waarin een specifiek beleid inzake natuurbehoud gevoerd wordt.

Het netwerk spreidt zich als een lappendeken uit over Vlaanderen en bestaat uit bijna 93.000 ha grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO). Het VEN vormt met zijn grote aaneengesloten gebieden de ruggengraat van de natuurlijke structuur in Vlaanderen. Op die manier wil het VEN de belangrijke natuurkernen veilig stellen in de toekomst. Natuur heeft in het VEN een hoofdfunctie.

In het VEN staat duurzaam behoud en ontwikkeling van de biodiversiteit op de eerste plaats. Rekening houdend met andere aanwezige functies in het gebied kondigde de Vlaamse overheid in eerste instantie een aantal bewarende maatregelen af om die doelstellingen te bereiken. Zo zal in de VEN-gebieden gewerkt worden aan een meer natuurgerichte bosbouw, waarbij een evenwicht wordt nagestreefd tussen enerzijds de ecologische en recreatieve waarde van een bos en anderzijds de economische waarde ervan.

Afbeelding 3.1 VEN gebieden in Vlaanderen¹

¹ <https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuur-wijzigen/beschermde-gebieden-ven-en-ivon/opbouw-doel-en-situering>

Daarnaast wordt de waterhuishouding bewaard of hersteld in haar natuurlijke staat of afgestemd op natuurelementen met een hoge waarde. Daarvoor wordt er gewerkt aan de verbetering van de waterkwaliteit en -kwantiteit, de structuur van de waterlopen en hun oevers, uiteraard zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN. De verbetering van de structuur van de waterloop, de aandacht voor natuurlijke overstroming en dergelijke kunnen bovendien positieve gevolgen hebben op de bescherming tegen wateroverlast in andere gebieden en op de bescherming van de infiltratiegebieden van het grondwater.

Een andere doelstelling is het herstel van het microreliëf en de structuur van het landschap. Veel planten en dieren hebben kleine variaties op korte afstanden in het reliëf nodig om te kunnen overleven waardoor heel wat planten en dieren afhankelijk zijn van het landschap.

De landbouw is één van de oorzaken van de achteruitgang van de Vlaamse natuur, maar is anderzijds ook een basis waarop sommige natuurwaarden zijn geënt. Een voorbeeld van dit, soms moeilijk, evenwicht zijn akkervogels. Enerzijds zijn ze voor hun voortbestaan en het vinden van voedsel (zaden en insecten) afhankelijk van landbouwkweekers. Anderzijds worden ze ook bedreigd door overmatig gebruik van pesticiden en schaalvergroting, hetgeen resulteert in respectievelijk een verminderd voedselaanbod en een bedreiging van de broedplaatsen in houtkanten en bosjes. Het beleid probeert daarom landbouw en natuur- en landschapsbehoud met elkaar te verzoenen.

Tot slot is de vraag naar recreatie in de natuur zeer hoog. Het Vlaamse beleid stemt natuur en (zachte) recreatie en toerisme op elkaar af en laat ze elkaar versterken.

Beleid en wetgeving

Het gevoerde beleid ten aanzien van het VEN is gebaseerd op de kenmerken en elementen van het natuurlijke milieu, de onderlinge samenhang tussen de gebieden en de aanwezige en potentiële natuurwaarden. Elk VEN-gebied geniet van een basisbescherming die erop gericht is de bestaande natuurwaarden te behouden.

Artikel 18, 19 en 25 van het Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu (Natuurdecreet) en artikel 5, 6 en 7 van het 'Besluit van de Vlaamse Regering houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid (Managementplan)' zijn hiervoor relevant. Enkele principes voor de bescherming van de natuurwaarden binnen VEN zijn: het scheuren van permanent grasland is verboden, bemesting kan enkel volgens het Mestdecreet, de waterhuishouding moet behouden blijven en het is verboden, behoudens ontheffing van ANB, het reliëf te wijzigen.

Artikel 18 van het Natuurdecreet stelt 'De administratieve overheid voert, binnen haar bevoegdheden, in het VEN, een beheer van de waterhuishouding gericht op de verwezenlijking van een duurzaam ecologisch functioneren van een watersysteem dat bij de bestaande of beoogde natuur behoort. In het bijzonder worden beoogd: het terugdringen van de risico's op verdroging, het herstel van verdroogde natuurgebieden en het beheer van de waterlopen gericht op het behoud en herstel van de natuurwaarden, zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft voor de gebieden buiten het VEN.'

Artikel 25 §1 van het Natuurdecreet stelt 'De administratieve overheid neemt, binnen haar bevoegdheden, de nodige maatregelen om in GEN, bij voorrang ten opzichte van de andere functies in het gebied, en in GENO, rekening houdend met de overige functies in het gebied, de natuur en het natuurlijk milieu te behouden, te herstellen en te ontwikkelen.

Naast de maatregelen vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 4 van dit hoofdstuk en hoofdstuk VI en onverminderd hetgeen bepaald wordt in het eerste lid, hebben deze maatregelen betrekking op :

- het bevorderen van een natuurgerichte bosbouw en het instellen van bosreservaten, in overeenstemming met de bepalingen van het Bosdecreet;
 - het behouden, herstellen en/of op natuurelementen met een hoge natuurkwaliteit afstemmen van de waterhuishouding, ondermeer de waterkwaliteit, de waterkwantiteit en de natuurlijke structuur van de waterlopen en hun randzones, zonder dat dit disproportionele gevolgen heeft op de omliggende gebieden;
 - het beschermen van de insijpelingsgebieden van het grondwater;
-

-
- het behouden en herstellen van het microreliëf en de structuur van het landschap;
 - het recreatieve medegebruik;
 - het agrarisch medegebruik;
 - het beheer van de natuurwaarden gedurende of na afloop van de economische of andere activiteiten die in het gebied plaatsvinden, rekening houdend met cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het gebied.
-

Ook mag geen toestemming of vergunning verleend worden voor een activiteit die **onvermijdbare en onherstelbare schade** aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Of een activiteit al dan niet onvermijdbare en onherstelbare schade aanricht aan de natuur in VEN wordt onderzocht aan de hand van een verscherpte natuurtoets. Een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken, kan bij afwezigheid van een alternatief, toch worden toegelaten of uitgevoerd om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. In dat geval dienen alle schadebeperkende en compenserende maatregelen genomen te worden.

Artikel 26 bis van het Natuurdecreet stelt

§ 1

De overheid mag geen toestemming of vergunning verlenen voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken.

Als voor een activiteit een kennisgeving of melding aan de overheid vereist is, dient door de kennisgever worden aangetoond dat de activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Wanneer de kennisgever dit niet gedaan heeft, dient de betrokken overheid zelf te onderzoeken of de activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Wanneer dit het geval is, wordt dit door de overheid aan de kennisgever medegedeeld bij ter post aangetekende brief binnen de eventuele wachtermijn voor het uitvoeren van de activiteit voorzien in de wetgeving in het kader waarvan de kennisgeving of de melding gebeurt of bij gebreke daaraan binnen dertig dagen na de kennisgeving of melding. De kennisgever mag pas starten met de uitvoering van de betrokken activiteit wanneer voormelde termijn verstreken is zonder dat hij een voormeld bericht van de overheid heeft ontvangen.

De Vlaamse regering kan bepalen hoe moet aangetoond worden dat een activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken.

§ 2

De in § 1 bedoelde overheid vraagt in de gevallen bedoeld in § 1 advies aan de dienst bevoegd voor het natuurbehoud over de vraag of de betrokken activiteit onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken.

De Vlaamse regering kan de nadere regels vastleggen met betrekking tot de procedure die moet nageleefd worden voor het vragen van het advies.

§ 3

In afwijking van § 1 kan een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken, bij afwezigheid van een alternatief, toch worden toegelaten of uitgevoerd om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. In dat geval dienen alle schadebeperkende en compenserende maatregelen genomen te worden. Degene die de aanvraag, de kennisgeving of de melding bedoeld in § 1 gedaan heeft en die respectievelijk een weigering of een bericht zoals bedoeld in § 1, tweede lid van de betrokken overheid heeft ontvangen, richt tot deze overheid een verzoek tot het toepassen van de in deze paragraaf bedoelde afwijkingmogelijkheid.

De Vlaamse regering bepaalt de procedure voor deze aanvragen en voor het behandelen ervan.

De Vlaamse regering oordeelt over het bestaan van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.

VEN-besluit

Op 10 januari 2024 heeft de Vlaamse Regering uitvoering gegeven aan artikel 26bis van het Natuurdecreet en regels vastgelegd om aan te tonen dat een activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken. Het decreet stelt dat als de kans bestaat dat een activiteit schade aan de

actueel aanwezige natuur in het VEN kan veroorzaken, dient aangetoond te worden dat de activiteit geen schade veroorzaakt aan de actueel aanwezige natuur in het VEN of dat de schade herstelbaar is.

Het betrokken besluit werd op 14 februari 2024 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, en is in werking getreden op 24 februari 2024.

Schadebeoordeling

Om de schade te beoordelen, kan rekening gehouden worden met mitigerende maatregelen bij de uitvoering van de activiteit waarmee wordt beoogd schadelijke gevolgen die rechtstreeks of onrechtstreeks uit de voorgenomen activiteit voortvloeien, te voorkomen of te verminderen.

Ook de effecten van maatregelen van uitgevoerde of in uitvoering zijnde plannen of programma's, gericht op natuurbehoud of -herstel kunnen opgenomen worden als die een impact hebben op het VEN-gebied. Deze plannen en programma's omhelzen onder andere natuurrichtplannen (artikel 2, 39° Natuurdecreet), soortenbeschermingsprogramma's (artikel 2, 68° Natuurdecreet), natuurbeheerplannen (hoofdstuk IV, afdeling 2 Natuurdecreet) en de programmatische aanpak stikstof (artikel 50ter § 4 Natuurdecreet).

Herstelbaarheid van schade

Bij onvermijdbare schade moet de aanvrager bewijzen dat de schade, al dan niet spontaan, herstelbaar is.

- 1 Er is een herstel mogelijk op de plaats van de beschadiging met een kwantitatief en kwalitatief gelijkaardig habitat/biotoop/leefgebied als de habitat/biotoop/leefgebied die aanwezig was voor de beschadiging.
- 2 Het herstel gebeurt binnen een zo kort mogelijke termijn vanaf de aanvang van de activiteit, respectievelijk de uitvoering van de fysieke ingreep.
- 3 De schade aan een natuurlijke habitat of leefgebied ingevolge indirecte ingrepen is herstelbaar als wordt voldaan aan de hierboven vermelde voorwaarden, of als wordt aangetoond dat de effecten van het project een gebiedsspecifieke vastgestelde neerwaartse trend die het gevolg kan zijn van de maatregelen niet hypothekeert.

IVON-gebieden

Voor de instandhouding, ondersteuning en versterking van de natuurkernen wordt voorzien in de afbakening van Natuurverweingsgebieden. Natuurverweingsgebieden staan meestal in verbinding met het VEN en vormen zo een buffer tegen nadelige invloeden van buitenaf. Voor de verbinding van de verschillende natuurkernen worden Natuurverbindingsgebieden afgebakend. Een natuurverbindingsgebied vormt een migratiecorridor voor de fauna en flora tussen de VEN-gebieden. Vaak zijn deze gebieden lijnvormig en bestaan ze uit kleinschalige landschapselementen. Samen vormen die gebieden het IVON: het Integraal Verweings- en Ondersteunend Netwerk (Afbeelding 3.2).

In het IVON worden bijkomende kansen gegeven aan planten en dieren. Andere functies zoals landbouw, recreatie, bosbouw, wonen etc. mogen daarbij niet in het gedrang komen. In natuurverweingsgebieden heeft de bestaande natuur een evenwaardige functie als de andere functies in het gebied (zoals landbouw, bosbouw, recreatie, etc.). Voorbeelden van IVON zijn onder andere recreatie- en speelbossen en kleinschalige landbouwlandschappen met verspreide, meestal kleinere natuurgebieden.

Op de website van ANB¹ staat te lezen dat *'overheden moeten in natuurverweingsgebieden de nodige maatregelen nemen om de bestaande natuur te beschermen en te ontwikkelen en de biologische diversiteit te bevorderen'*. Dit kunnen ze onder meer doen door bij de uitvoering van hun beleid zorg te dragen voor:

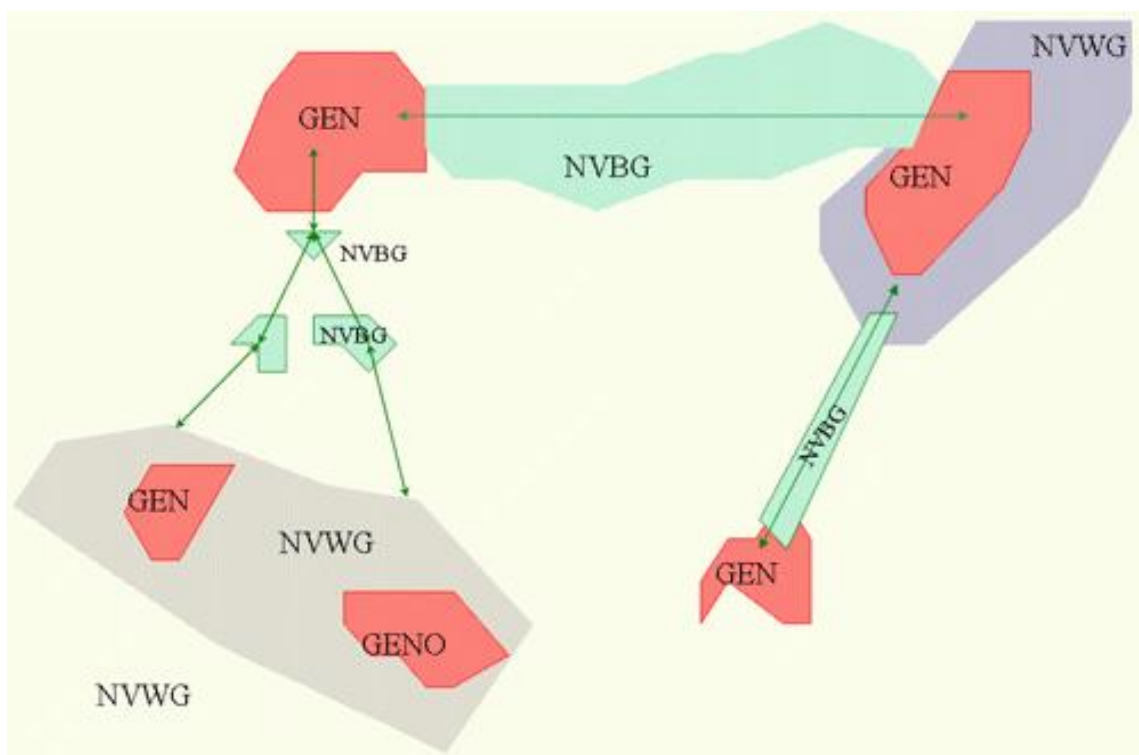
- behoud van de kwaliteit van de habitats en de kwantiteit van de natuurwaarden;
- behoud van een voor de natuurwaarden gunstige waterhuishouding;
- tegengaan van risico van verdroging en van aantasting van reliëf en bodem;
- behoud of het herstel van voor de natuur gunstige structuurkenmerken van de waterlopen.

¹ <https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuur-wijzigen/beschermde-gebieden-ven-en-ivon/opbouw-doel-en-situering>, geraadpleegd op 29-07-2022.

Binnen IVON-gebieden gelden geen gebods- of verbodsbepalingen, maar wordt enkel een stimulerend beleid gevoerd. Zo worden er ten aanzien van eigenaars en grondgebruikers binnen een natuurverwervingsgebied stimulerende maatregelen genomen die de bestaande natuurwaarden ten goede komen. Ook op het vlak van ruimtelijke ordening worden stimulerende maatregelen genomen die gericht zijn op het behoud van een (voor de natuur) gunstige waterhuishouding, het tegengaan van risico van verdroging en het voorkomen van aantasting van reliëf en bodem. Ook voor natuurverbingsgebieden worden er door het beleid stimulerende maatregelen genomen om de verbingsfunctie te bewaren en te verbeteren. Hiervoor bestaat een code van goede natuurpraktijk waarin staat beschreven hoe kleine landschaps- en natuurelementen onderhouden, hersteld of aangelegd kunnen worden.

De globale structuur van VEN en IVON is samengevat weergegeven in onderstaande Afbeelding 3.2.

Afbeelding 3.2 Schematische weergave van het VEN- en IVON-netwerk. VEN = GEN + GENO; GEN = Grote Eenheden Natuur; GENO = Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling; IVON = NVWG + NVBG; NVWG = Natuurverwervingsgebieden; NVBG = Natuurverbingsgebieden¹

3.1.2 Soortenbescherming

Het soortgericht beleid is complementair aan het gebiedsgericht beleid en vormt de wettelijke basis voor de soortbescherming in Vlaanderen. Het soortbeleid ligt vervat in een reeks internationale en nationale wetteksten. Sinds 2009 zijn deze teksten samengevat binnen het Soortenbesluit (SB).

Soortenbescherming zoals beschreven in het Soortenbesluit is van toepassing voor inheemse soorten (categorie 1, 2 en 3 in Bijlage I SB), uitheemse vogelsoorten die van nature in het wild voorkomen in de EU en andere uitheemse soorten opgenomen in Bijlage IV van de RL-H en Bijlage II van het verdrag van Bern.

Beschermde soorten

De onder het Soortenbesluit beschermde soorten zijn onderverdeeld in vijf categorieën:

- categorie 1: in Vlaanderen beschermde zoogdieren, reptielen, amfibieën en ongewervelden;

¹ <https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuur-wijzigen/beschermde-gebieden-ven-en-ivon/opbouw-doel-en-situering>

- categorie 2: vogels en soorten waarbij de ruimtelijke ordening van ondergeschikt belang is;
- categorie 3: soorten van bijlage IV, voorkomend in het Vlaams Gewest (IHD soorten, bijvoorbeeld: vlermuizen, bever, hamster, wilde kat, gladde slang, boomkikker, kamsalamander, knoflookpad, vroedmeesterpad, verschillende libellen);
- categorie 4: jachtwild en riviervissen; deze vallen onder het jachtdecreet en indien de jacht op de soort niet is geopend, genieten ze dezelfde bescherming als categorie 1 soorten;
- categorie 5: soorten die in aanmerking komen voor vervoer.

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van deze beschermde soorten gelden enkele basisbeschermingsbepalingen. Deze vertalen zich onder andere in verbodsbepalingen ten aanzien van specimens of eieren van beschermde soorten. Ten aanzien van specimens van beschermde diersoorten zijn de volgende handelingen verboden:

- het opzettelijk doden;
- het opzettelijk vangen;
- het opzettelijk en betekenisvol verstoren, in het bijzonder tijdens de perioden van de voortplanting, de afhankelijkheid van de jongen, de overwintering en tijdens de trek;
- het is verboden de eieren van beschermde diersoorten opzettelijk te vernielen, te beschadigen of te verzamelen.

Specifiek voor plantensoorten en toepasselijke andere organismen zijn volgende handelingen verboden:

- het opzettelijk plukken of verzamelen;
- het opzettelijk afsnijden;
- het opzettelijk ontwortelen;
- het opzettelijk vernielen;
- het verplanten.

Daarnaast is het verboden de nesten van beschermde vogelsoorten of de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van andere beschermde diersoorten dan vogels opzettelijk te vernielen, te beschadigen of weg te nemen. Voor beschermde soorten in categorie 3 (Europees beschermde soorten), is ook het onopzettelijk vernielen of beschadigen van de voortplantingsplaatsen of de rustplaatsen verboden en gelden de instandhoudingsdoelen van Natura 2000.

Afwijking verbodsbepalingen

In bepaalde gevallen kan een **afwijking** van deze verbodsbepalingen worden verkregen bij het ANB. In welke gevallen dit kan is afhankelijk van de beschermingscategorie van de beschouwde soort. In onderstaande Tabel 3.1 worden de mogelijke afwijkingsredenen per categorie aangegeven.

Tabel 3.1 Overzicht mogelijke afwijkingsredenen voor de verbodsbepalingen op beschermde soorten van categorie 1 - 5

Categorie	Afwijking verbodsbepaling
1	<p>in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;</p> <p>in het kader van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale en economische aard, en voor het milieu gunstige effecten;</p> <p>ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren of aan andere goederen in eigendom of gebruik;</p>
2	<p>in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;</p> <p>in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;</p> <p>ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren of aan andere goederen in eigendom of gebruik;</p>
3	<p>in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;</p>

Categorie	Afwijking verbodsbepaling
	ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren of aan andere goederen in eigendom of gebruik
4	niet van toepassing
5	niet van toepassing

Soortenbeschermingsprogramma's

Een soortenbeschermingsprogramma kan worden opgesteld voor Europees beschermde soorten of voor typisch Vlaamse dieren of planten. Omdat het niet mogelijk is om voor elke belangrijke soort een beschermingsprogramma op te stellen, legt het Soortenbesluit enkele criteria vast. De prioritering houdt onder meer rekening met:

- de Rode Lijst-status van een soort: hoe groot is de kans dat een dier of plant zal uitsterven?;
- de oppervlaktebehoefte van een soort;
- de nood aan ecologische verbindingen;
- andere soorten die mee kunnen profiteren van de beschermingsmaatregelen.

Op de website van het Agentschap Natuur en Bos kan het volgende teruggevonden worden inzake de soortenbeschermingsprogramma's¹:

Het Soortenbesluit voorziet de mogelijkheid tot het opstellen van een soortenbeschermingsprogramma. Zo'n programma wordt in overleg met de betrokken doelgroepen opgesteld en omvat een aantal maatregelen met als doel ervoor te zorgen dat een soort (of meerdere soorten) binnen Vlaanderen in een gunstige staat verkeren. Een soortenbeschermingsprogramma wordt door de minister vastgesteld en heeft een looptijd van 5 jaar. Daarna kan het op basis van een evaluatie worden verdergezet, al dan niet met de nodige aanpassingen. Een vastgesteld soortenbeschermingsprogramma is dus een officieel document en niet vrijblijvend. De gemaakte afspraken binnen zo'n programma zijn beslist beleid en dus bindend.

3.1.3 Natuurreservaten

Een gebied kan erkend worden als natuurreservaat als er aan verschillende voorwaarden voldaan wordt. Het terrein moet (in de toekomst) een belangrijke bijdrage kunnen leveren op het vlak van habitats, inheemse dier- en plantensoorten en ecosystemen of op het vlak van mozaïeklandschappen en onbeheerde climaxvegetaties of moet een bijdrage kunnen leveren aan het natuurlijk milieu met het oog op een hoge natuurkwaliteit en hoge biodiversiteit. Bovendien moet het gebied voldoende groot zijn om door middel van een gepast beheer de beoogde natuurstreefdoelen te bereiken. Daarnaast dient het gebied ook te beschikken over een goedgekeurd natuurbeheerplan. Tenslotte gelden er ook bepaalde voorwaarden inzake de ruimtelijke bestemming van het terrein.

Binnen een erkend natuurreservaat gelden verschillende verboden. Zo is het verboden om (Natuurdecreet, art.35, §2):

- 1 individuele of groepssporten te beoefenen;
- 2 gemotoriseerde voertuigen te gebruiken of achter te laten tenzij die nodig zijn voor het beheer en de bewaking van het reservaat of voor de hulp aan personen in nood;
- 3 keten, loodsen, tenten of andere constructies te plaatsen, zelfs tijdelijk;
- 4 de rust te verstoren of reclame te maken op welke wijze ook;
- 5 in het wild levende diersoorten opzettelijk te verstoren, vooral tijdens de perioden van voortplanting, afhankelijkheid van de jongen of overwintering en trek; ze opzettelijk te vangen of te doden; hun eieren opzettelijk te rapen of te vernielen of hun nesten, voortplantingsplaatsen of rust- en schuilplaatsen te vernielen of te beschadigen;
- 6 planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen of planten of vegetatie op welke wijze ook te beschadigen of te vernietigen;

¹ <https://www.natuurenbos.be/SBP>, geraadpleegd op 20-04-2022.

- 7 opgravingen, boringen, grondwerkzaamheden of exploitatie van materialen te verrichten, welk werk ook uit te voeren dat de aard van de grond, het uitzicht van het terrein, de bronnen en het hydrografisch net zou kunnen wijzigen, boven- of ondergrondse leidingen te leggen en reclameborden en aanplakbrieven te plaatsen;
- 8 vuur te maken en afval te storten;
- 9 pesticiden te gebruiken;
- 10 meststoffen te gebruiken, met uitzondering van de natuurlijke uitscheiding als gevolg van extensieve begrazing;
- 11 het waterpeil te wijzigen en op kunstmatige wijze water te lozen;
- 12 het terrein op geringe hoogte te overvliegen of er te landen met vliegtuigen, helikopters, luchtballons en andere luchtvaartuigen van om het even welke aard¹.

3.1.4 Andere beschermde gebieden en (waardevolle) vegetaties

Ook buiten de beschermde gebieden (VEN, SBZ, reservaten) komt heel wat natuur voor. Deze soorten moeten ook bescherming genieten. Daarom heeft de overheid regels uitgewerkt voor het geval natuur en natuurelementen gewijzigd worden. Het is een complexe regeling geworden maar houdt in dat het wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen (KLE's) ofwel verboden, ofwel natuurvergunningplichtig is.

Artikel 16 van het Natuurdecreet vermeldt dat in geval van een vergunning plichtige activiteit de bevoegde overheid er zorg voor moet dragen dat er geen vermijdbare schade kan ontstaan door de vergunning te weigeren of door redelijkerwijze voorwaarden op te leggen om de schade te voorkomen, te beperken of te herstellen. De algemene natuurtoets gaat na of vermijdbare schade wordt veroorzaakt. Vermijdbare schade is de schade die kan vermeden worden door de activiteit op een andere wijze uit te voeren (bijvoorbeeld met andere materialen, op een andere plaats, etc.).

Het onderdeel met betrekking tot vegetatie buiten de bossen betreft spontaan gevestigde natuurlijke en halfnatuurlijke begroeiingen en kleine landschapselementen. Het doel van het natuurbeleid is het vrijwaren van de ecologische milieukwaliteit. Binnen het Natuurdecreet zijn maatregelen opgenomen ter bescherming van de natuurwaarden binnen natuurgebieden van het Vlaams Ecologisch netwerk (VEN/ IVON), natuurreservaten en Speciale beschermingszones (SBZ's).

Definitie kleine landschapselementen (KLE)

Kleine landschapselementen is de verzameling groene punten en lijnen in het landschap met inbegrip van de bijhorende vegetaties. Bermen, bomen, knotbomen, bomenrijen, bronnen, dijken, graften, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, veedrinkputten en waterlopen zijn allen KLE.

Verboden te wijzigen vegetatie/KLE

- volgende KLE's zijn verboden te wijzigen:
 - holle weg;
 - graften;
 - bronnen;
- volgende vegetaties zijn verboden te wijzigen:
 - vennen en heiden;
 - moerassen en waterrijke gebieden;
 - duinvegetaties;
- historische permanente graslanden (afhankelijk van de bescherming)

Indien men een verboden activiteit toch wil laten doorgaan kan men een individuele afwijking aanvragen bij de bevoegde Vlaamse minister. Hierbij wordt een onderbouwde motivering (technische redenen) ingediend

¹ <https://natuurenbos.vlaanderen.be/natuurbeheerplannen/natuurbeheerplan-maken/erkenning-als-natuurreservaat>.

inclusief een voorstel voor maatregelen ter naleving van de zorgplicht en compenserende maatregelen voor natuurherstel of ontwikkeling.

Compensatie KLE

Buiten het VEN kan een vergunning afgegeven worden voor het verplaatsen van KLE voor zover de natuur niet vermindert in kwantiteit en kwaliteit. Dat betekent dat ten minste dezelfde oppervlakte of lengte van het landschapselement moet heraangelegd worden; ook de betekenis van het landschapselement voor natuur, inzonderheid zijn functie als habitat of zijn functie voor de verplaatsingen en migraties van organismen moet daarbij worden beoordeeld¹.

3.1.5 RBS en RBB

Naast de vegetaties en soorten die onder de habitat- en vogelrichtlijn vallen, zijn er nog habitats en soorten die omwille van hun zeldzaamheid en kwetsbaarheid in Vlaanderen extra bescherming genieten en als natuurstreefbeeld dienen in natuurbeheer, -behoud en ontwikkeling. Dit zijn de regionaal belangrijke soorten (RBS) en regionaal belangrijke biotopen (RBB).

De extra bescherming van RBS en RBB gebeurt onder meer via de regelgeving voor vegetatiewijziging. Voorbeelden van regionaal belangrijke biotopen zijn dottergraslanden, gagelstruwelen, rietvelden. Onder andere vuursalamander, das en veel vlinder- en libellensoorten zijn regionaal belangrijke soorten. Een beoordelingskader voor RBB's is omschreven in DeBie et al, 2018². Daarin worden onderstaande RBB's opgenomen.

¹ Omzendbrief LNW/98/01 betreffende algemene maatregelen inzake natuurbehoud en wat de voorwaarden voor het wijzigen van vegetatie en kleine landschapselementen betreft volgens het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

² De Bie E., Wouters J., Oosterlynck P., De Saeger S., Denys L., Vandekerckhove K., Thomaes A., De Keersmaecker L., Vanden Borre J. & Paelinckx D. (2018). Beoordelingskader voor 'regionaal belangrijke biotopen' (rbb) en andere natuurstreefbeelden. Eindrapport. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2018 (98). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: doi.org/10.21436/inbor.15720703

Afbeelding 3.3 Beoordelingskader voor RBB's (bron: De Bie et al 2018)

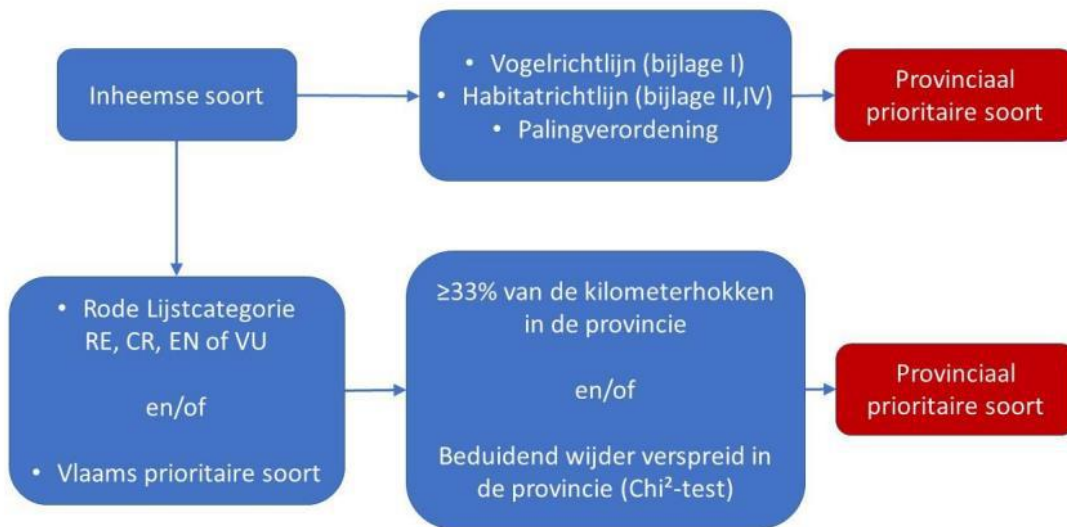
code	naamgeving
rbbah	brak tot zilt water
rbbhc	dotterbloemgrasland
rbbkam	kamgrasland
rbbkam+	soortenrijk kamgrasland
rbbzil	zilverschoongrasland
rbbzil+	soortenrijk zilverschoongrasland
rbbhu (*)	zie rbbvos
rbbvos(**)	grote vossenstaartgrasland niet vervat in 6510
rbbvos+	soortenrijk grote vossenstaartgrasland
rbbhf	moerasspirearuijgte met graslandkenmerken
rbbha	soortenrijk, niet habitatwaardig struisgrasvegetatie
rbbmc	grote zeggenvegetatie
rbbmr	rietland en andere vegetatie van het rietverbond
rbbms	kleine zeggenvegetaties niet vervat in overgangsveen (7140)
rbbsm	gagelstruweel
rbbsg	brem- en gaspeldoornstruweel
rbbsp	doornstruweel
rbbso	vochtig wilgenstruweel op venige en zure grond
rbbsf	moerasbos van breedbladige wilgen
rbbppm	structuurrijk, oud bestand van grove den

Provinciaal prioritaire soorten en provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Provinciaal prioritaire soorten (PPS) zijn bedreigde soorten die beduidend meer in een bepaalde provincie voorkomen dan in de rest van Vlaanderen. Daarnaast bestaan er ook lijsten met soorten van regionaal (bijvoorbeeld Vlaams prioritaire soorten, habitattypische soorten) of internationaal natuurbelofsbelang (bijvoorbeeld Europese Rode Lijstsoorten, Vogel- of Habitatrichtlijnsoorten). Deze lijsten zijn gecombineerd tot prioritaire soorten voor het provinciale natuurbeleid.

De criteria die worden gehanteerd om te bepalen of een soort prioritair is, worden schematisch weergegeven in Afbeelding 3.4.

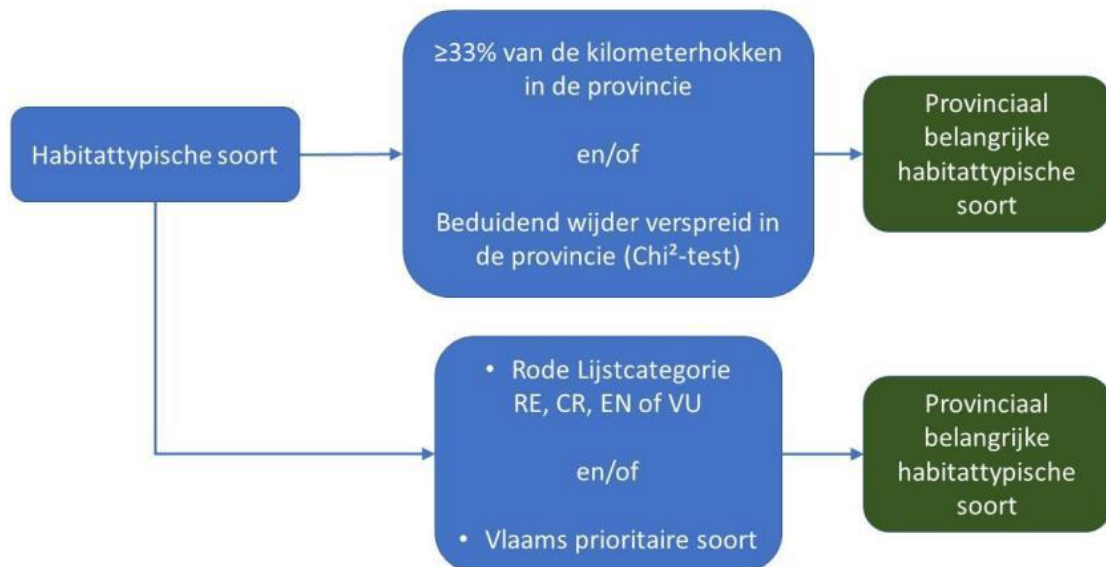
Afbeelding 3.4 Beslissingsflow voor provinciaal prioritaire soorten

Provinciaal belangrijke habitattypische soorten voldoen aan minstens één van onderstaande voorwaarden: (Afbeelding 3.5)

- 1 de soort komt beduidend meer voor in de provincie;
- 2 de soort staat in de Rode Lijst in de categorieën Regionaal Uitgestorven, Ernstig Bedreigd, Bedreigd of Kwetsbaar;
- 3 de soort is aangeduid als Vlaams prioritaire soort.

Afbeelding 3.5 Flowchart voor het bepalen van de provinciaal belangrijke habitattypische soorten

Door op een wetenschappelijk onderbouwde manier provinciaal prioritaire soorten en andere soorten van regionaal aan te duiden, beschikken de provincies over een krachtig instrument waarmee ze een belangrijke sensibiliserende en stimulerende rol ten aanzien van burgers en specifieke doelgroepen (landbouwers, projectontwikkelaars, natuurverenigingen, etc.) kunnen vervullen.

3.1.6 Biologische Waarderingskaart en Natura 2000 Habitatkaart

De Biologische Waarderingskaart (BWK) is een inventarisatie van het biologische milieu en de bodembedekking van Vlaanderen en Brussel, opgemaakt door het INBO (instituut voor natuur- en bosonderzoek). Een inkleuring in groentinten duidt de biologische waarde van het milieu op een overzichtelijke wijze.

De BWK-codes worden gebruikt in de wetgeving ter verduidelijking van welke vegetaties beschermd worden door het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu'.

3.1.7 Zorgplicht

Tot slot is er, ter bevordering van het natuurbehoud, een horizontale maatregel (altijd en overal geldig) van toepassing, met name de algemene zorgplicht (artikel 14 ND). De zorgplicht luidt:

'Iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die manueel, met mechanische middelen of pesticiden en met vaste of mobiele geluidsbronnen ingrijpt op of in de onmiddellijke omgeving van natuurlijke en deels natuurlijke habitats of ecosystemen, op waterrijke gebieden, op natuurlijke en halfnatuurlijke vegetaties, op wilde inheemse fauna of flora of trekkende wilde diersoorten of hun respectieve habitats of leefgebieden, of op kleine landschapselementen, en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat deze habitats, ecosystemen, waterrijke gebieden, vegetaties, fauna, flora of kleine landschapselementen daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, is verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijze van hem kunnen worden gevergd om de vernietiging of de schade te voorkomen, te beperken of indien dit niet mogelijk is, te herstellen. De bepaling van het vorige lid geldt eveneens ten aanzien van wie opdracht geeft tot de in dat lid bedoelde ingrepen.'

4

BESTAANDE TOESTAND EN NATUURWAARDE

Op een afstand verder dan 2 km worden verstoring door geluid, licht, trilling of optische verstoring bij voorbaat uitgesloten omwille van de afstand¹. Daarom wordt in de eerste plaats gekeken naar VEN-gebieden binnen deze afstand.

4.1 VEN-gebied: Het Kravaal -en Herenbos²

Het Kravaal -en Herenbos is in beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (Afbeelding 4.1). Het volgende kan teruggevonden worden op hun website:

Afbeelding 4.1 VEN-gebied Het Kravaal -en Herenbos

¹ Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken - Provincie Gelderland. 18 februari 2014, Arcadis.

² <https://www.natuurenbos.be/natuurgebieden/kravaalbos>, geraadpleegd op 29-05-2024.

Gevarieerd landschap met kleine landschapselementen

In het Kravaalbos, op de grens van de zandleemstreek en de leemstreek, ontspringen tal van beekjes. Het bos ligt op het hoogste punt van de omgeving, op ruim 70 meter hoogte. Erg typerend voor het Kravaalbos en zijn omgeving is dat je er niet alleen droge en schrale bodems vindt, maar ook zones met een sterk reliëf, bronnen en natte zones waarin regenwater tijdelijk blijft staan.

Op verschillende plaatsen vind je nog rijen knotwilgen. Knotbomen, hagen, houtkanten en bomenrijen zijn erg belangrijk voor de steenuil en de zeldzame wespandief, maar ook voor tal van vleermuissoorten. Rond en in het bos zijn er nog aardig wat mooie weilanden, omzoomd door kleine landschapselementen. Dat zorgt voor mooie vergezichten. Het Kravaalbos is beschermd als landschap.

Waardevolle planten en dieren

In het Kravaalbos vind je een rijkdom aan bijzondere planten en dieren. In het voorjaar kleuren bosanemonen en wilde hyacinten het bos wit en paars. Meiklokje, dalkruid en slanke sleutelbloem komen ook nog voor. In de nattere gedeelten groeien speenkruid en dotterbloem.

Vogels als middelste bonte specht, zwarte specht en wespandief behoren tot de Europese topnatuur.

Boomklever, buizerd en bosuil voelen zich hier thuis. 's Ochtends vroeg of bij valavond is een ontmoeting met een ree geen uitzondering. Met een beetje geluk spot je een rode eekhoorn. De zeldzame en beschermde vuursalamander zul je niet snel te zien krijgen, want die is pas 's nachts actief.

Natuurherstel

Het Kravaalbos was tot de jaren zestig rijk aan dieren en planten, die typisch zijn voor lichtrijke bossen. Je had er ijle berken- en eikenbossen. Op open plekken, aan bosranden, in bermen en graslanden trof je droge heide, brem, bloemrijke, schrale en droge graslanden aan. Veel dieren zoals de kleine ijsvogelvlinder en de hazelworm hebben die bosranden nodig. De meeste van die lichtrijke vegetaties zijn sinds de Tweede Wereldoorlog dichtgegroeid. Door landschaps- en natuurherstel zal Natuur en Bos in samenwerking met private boseigenaars inspanningen leveren om de unieke biotopen in stand te houden."

Afbeelding 4.2

4.2 Soortenbescherming

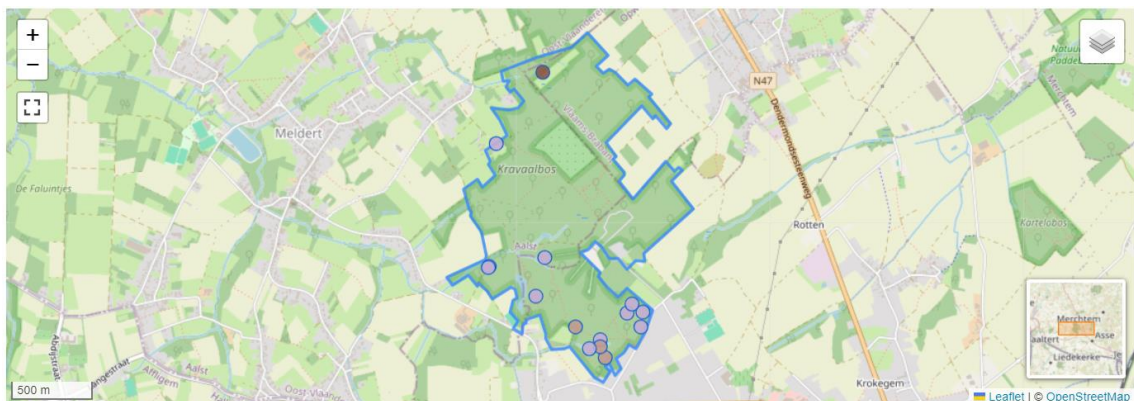
Op 1,5 km ten noorden van het plangebied is het SBP van de kamsalamander van toepassing (Afbeelding 4.3). Gezien de afstand en de aard van de plannen worden er geen effecten verwacht op de doelstellingen en maatregelen opgenomen in het SBP.

Afbeelding 4.3 Soortenbeschermingsprogramma's in de omgeving van het plangebied

In het Kravaalbos werden afgelopen jaar reeds diverse waarnemingen gedaan van verschillende soorten. Voor de leesbaarheid worden hieronder enkel de zeldzame tot zeer zeldzame soorten weergegeven, maar er werden ook verschillende vogelsoorten waargenomen zoals blauwe kiekendief, bosuil, middelste bonte specht en wespindief, net zoals reptielen en amfibieën (hazelworm, kikkers, alpenwatersalamander) en zoogdieren (reeën, egel, eekhoorn) enzoverder.

Afbeelding 4.4 Het gebied het Kravaalbos op waarnemingen.be. Paars, planten; bruin, zwammen; lichtbruin: mossen en korstmossen (enkel zeldzame tot zeer zeldzame soorten afgebeeld).

Afbeelding 4.5 Lijst van zeldzame tot zeer zeldzame waarnemingen in het gebied gedurende het afgelopen jaar

Datum	Soort
2024-05-07 08:52	● Heelkruid - <i>Sanicula europaea</i>
2024-05-05	● Hamsteroortje - <i>Normandina pulchella</i>
2024-05-05	● Hamsteroortje - <i>Normandina pulchella</i>
2024-05-05	● Heelkruid - <i>Sanicula europaea</i>
2024-05-05	● Eenbes - <i>Paris quadrifolia</i>
2024-05-05 11:49	● Zilverspar spec. - <i>Abies spec.</i>
2024-05-02 16:07	● Struikmos - <i>Thamnobryum alopecurum</i>
2024-05-02 15:16	● Zachte naaldvaren - <i>Polystichum setiferum</i>
2024-03-04	● Vermiljoenkever - <i>Cucujus cinnaberinus</i>
2023-10-28 14:08	● Kroontjesknotszwam - <i>Artonyces pyxidatus</i>
2023-10-15 12:31	● Mariadistel - <i>Silybum marianum</i>
2023-08-22 13:42	● Westelijke hemlockspar - <i>Tsuga heterophylla</i>
2023-07-08 20:18	● Geelgroene zegge - <i>Carex demissa</i>
2023-06-24 10:00	● Fraai hertshooi - <i>Hypericum pulchrum</i>
2023-06-10 16:53	● Monnikskap spec. - <i>Aconitum spec.</i>
2023-06-10 17:01	● Taxus - <i>Taxus baccata</i>

Blauwe kiekendief

Het is in Vlaanderen een zeer zeldzame broedvogel, die niet jaarlijks opduikt. Deze grote roofvogel is ongeveer even groot als de buizerd. In zweefvlucht worden de vleugels in een duidelijke ondiepe V gehouden en valt de lange staart op. Het mannetje heeft een volledig grijs lichaam, grijze vleugels met zwarte toppen, een grijze staart en een brede witte stuit. Op de ondervleugel heeft hij een dikke zwarte eindband. Het wijfje is bruin gestreept op okerkleurige onderdelen, heeft duidelijk gebandeerde staart- en slagpennen en eveneens een

opvallende witte stuit. Jonge vogels zijn duidelijk ros gekleurd op de onderdelen. De soort is te onderscheiden van de bruine kiekendief aan het verenkleed, de lichtere bouw en de vlucht en van de grauwe kiekendief aan de bredere vleugels. De blauwe kiekendief is hier vooral een wintergast, met enkele honderden vogels die hier overwinteren. Blauwe kiekendieven broeden vooral in moerassen, rietlanden en ruigtes, maar de laatste decennia blijkt er in Europa een trend te zijn om ook meer in open akkerlandschappen te gaan broeden, waarbij het nest in graanakkers of in kleine bosjes wordt gemaakt.

Wespendief

De wespendief lijkt sterk op de Buizerd maar heeft een smallere kop, langere staart en houdt de vleugels plat bij het zweven. Het mannetje heeft een grijze kop en bovendelen, gele ogen en twee zwarte staartbanden die ver verwijderd zijn van de brede eindband. Vrouwjes zijn bruiner met dicht bij elkaar liggende staartbanden. In het voorjaar wordt een spectaculaire balts vertoond waarbij het mannetje luid met de vleugels boven het lichaam klapt.

Hazelworm

De Hazelworm is een hagedis zonder poten. Het is echter geen slang want de hazelworm heeft een kort lijfje en een lange staart en oogleden. Slangen kunnen hun ogen niet sluiten en hebben een kort staartje. Hazelwormen eten kleine trage bestjes zoals wormen en slakken. Het zijn geen actieve jagers, ze kruipen traag rond en liggen

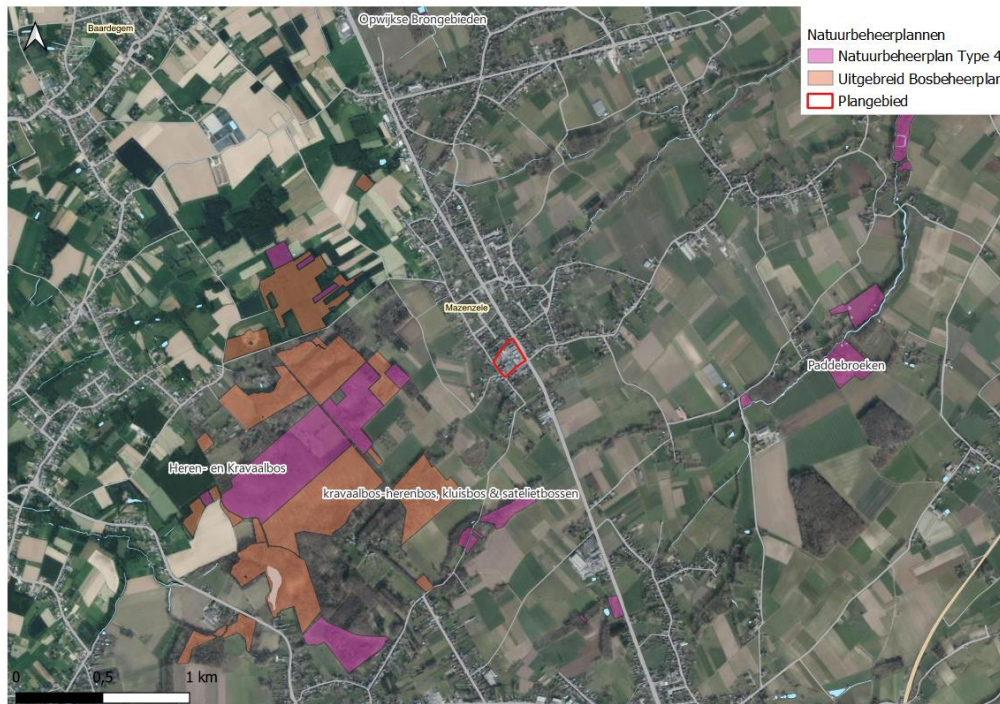
wat in de zon. Ze worden dikwijls gevonden als er een plank, dakpan of iets dergelijks wordt omgedraaid waar ze graag onder schuilen. Hazelwormen zijn vooral te vinden in de buurt van bossen. Het liefst hebben ze zonnige bosranden zodat ze kunnen zonnen maar ook schaduw vinden. Maar diep in het bos komen ze ook voor. In tuinen in een bosrijke omgeving worden ze ook gevonden, maar dikwijls eerder toevallig, ze vallen niet op.

Bron: Ecopedia

4.3 Natuureservaten

Voor verschillende percelen van het VEN-gebied geldt eveneens een natuurbeheerplan type 4 of een uitgebreid bosbeheerplan (Afbeelding 4.6). Aan de overzijde van de Dendermondsesteenweg ligt eveneens het gebied de Paddebroeken, in beheer van Natuurpunt. Het beheer van dit gebied is gebaseerd op een doordacht maaibeheer en begrazing. Er werd eveneens een houtkant aangelegd. Het bos ontwikkelt tot een gevarieerd gemengd loofbos met els op de natte gedeelten. Op het hoogst gelegen deel ligt een hoogstamboomgaard.

Afbeelding 4.6 Natuurbeheerplannen type 3 en 4 en reservaten in de omgeving van het plangebied

4.4 Andere beschermde gebieden en waardevolle vegetaties

Vegetaties en KLE's die voor deze omgevingsvergunning van belang zijn, worden hieronder kort beschreven zoals in codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1006515.html.

Vegetaties en kleine landschapselementen

Onder vegetaties wordt verstaan: de natuurlijke en halfnatuurlijke begroeiing met alle spontaan gevestigde kruid-, struweel- en bosbegroeiingen, en dit onafhankelijk van het feit of het abiotisch milieu al dan niet door de mens beïnvloed of gevormd is. Het betreft zowel begroeiingen in het water als op het land. Ook bossen worden ertoe gerekend onafhankelijk van het feit of de boomlaag is aangeplant of niet. Voorbeelden van vegetaties zijn onder andere vennen, heiden, moerassen, schorren, slikken, duinvegetaties, niet recent

omgeploegde en ingezaaide graslanden, loofbossen, houtachtige beplantingen.

Onder kleine landschapselementen moet worden verstaan: lijn- of puntvormige elementen met inbegrip van de bijhorende vegetaties waarvan het uitzicht, de structuur of de aard al dan niet resultaat zijn van menselijk handelen, en die deel uitmaken van de natuur zoals: bermen, solitaire bomen, bosjes, bronnen, dijken, graften, houtkanten, hagen en heggen, holle wegen, struwelen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, poelen, veedrinkputten en waterlopen.

Bermvegetaties

Bermvegetaties zijn begroeiingen op bermen. Het zijn ecologische groene aders in het cultuurlandschap waar vele planten en dieren tijdelijk of permanent een leefgebied hebben gevonden. Volgens het Bermbesluit (1984) gaat het om bermen en taluds langs wegen, waterlopen en spoorwegen. In de omzendbrief van 4 juni 1987 is het begrip bermen nader gedefinieerd als: alle terreinen, die bestaan uit zowel vlakke als hellende overgangszones tussen de eigenlijke weginfrastructuur en andere gebruikersterreinen en die beheerd worden door een publiekrechtelijke rechtspersoon. Wat de bermen langs waterlopen betreft wordt de strook bedoeld, waarop plantengroei voorkomt. Met begraasde bermen worden de bermen bedoeld die in hoofdzaak begroeid zijn met grassen en kruidachtige vegetaties. Volgens Zwaenepoel (1998) zijn er in Vlaanderen 37 verschillende types bermvegetaties te onderscheiden, naargelang de soortensamenstelling, het bijbehorende bodemtype, de lichtintensiteit, de voedselrijkdom, ...

Houtige beplantingen

Onder houtige beplantingen vallen de houtkanten, houtwallen, bomenrijen, heggen, hagen, struwelen, loofbossen en hoogstamboomgaarden, samen met de begroeiingen die overeenstemmen met de volgende karteringseenheden van de Biologische Waarderingskaart van België: Pi, jonge naaldhoutaanplant; Pa, gesloten naaldhoutaanplant; Pm, oude naaldhoutaanplant, Pp; dennenaanplant.

Loofbossen

Loofbossen zijn levensgemeenschappen waarvan loofboomsoorten het aspect bepalen. In Vlaanderen zijn er vele verschijningsvormen van loofbos (soortensamenstelling bos en ondergroei, oppervlakte, structuur, leeftijd, bedrijfsvorm, etc.) en verschilt de mate van menselijke beïnvloeding (schaal, intensiteit, frequentie). De functies natuurbehoud, houtproductie en recreatie kunnen in onze bossen dan ook op verschillende manieren verweven zijn. De karteringseenheden die met loofbos overeenstemmen, zijn alle types van eikenbos, beukenbos, berkenbos, olmenbos, broekbos, etc., maar ook populierenaanplanten, andere loofhoutaanplanten, private parken. Loofbossen vallen onder het bosdecreet.

Houtkanten, houtwallen, bomenrijen, heggen, hagen

Houtkanten, houtwallen, bomenrijen, heggen en hagen zijn lijnvormige begroeiingen met houtgewas. Ze doen gewoonlijk dienst als veekering, als windvanger, als perceelsscheiding of ze hebben een andere gebruiksfunctie.

Houtkanten groeien spontaan uit of worden periodiek als hakhout gekapt. Houtwallen zijn houtkanten die op een verhoogde plaats staan. Bomenrijen zijn meestal één, soms twee of drie bomen breed en staan gewoonlijk op regelmatige afstand van elkaar. Heggen en hagen zijn lijnvormige begroeiingen waarin struweelsoorten overheersen. Heggen groeien breed uit, hagen worden met een korte omlooptijd geschoren of geknipt. In heggen en hagen overheersen gewoonlijk doornstruiken, meestal meidoorn of sleedoorn.

Struwelen

Struwelen zijn begroeiingen op droge of op natte plaatsen waarin struiken (hoogte: ten minste 1 m, meestal 2 tot 5 m) overheersen, maar waarin ook verspreide hoogopgaande bomen kunnen voorkomen. In het laatstgenoemde geval kan het gaan om een tussenvorm tussen opgaand bos en struweel: een ijle boomlaag met daaronder een vrij dichte struiklaag met struweelsoorten. Dit struweelbos kan ontstaan bij extensieve begrazing van bossen. Natuurlijk struweel komt vooral voor als bosmantel (met zoom- en ruigtekruiden) en ook meer verspreid in lage begroeiingen zoals graslanden, moerassen en heiden. Vegetaties met dwergstruiken (heide, lage kruipwilg, braam, duinroos) rekenen we hier niet tot de struwelen, evenmin als hakhoutbosjes, houtkanten en houtwallen.

De diverse types struweel verschillen onderling sterk in soortensamenstelling en in het milieu waarin ze tot ontwikkeling komen.

Historisch permanent grasland

Historisch permanent grasland is een halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurige grondgebruik als grasweide, hooiland of wisselweide met ofwel cultuurhistorische waarde, ofwel een soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones.

In het Kravaalbos komen historisch permanente graslanden (HPG) voor (Afbeelding 4.7). Er lopen eveneens verschillende waterlopen in de omgeving van het plangebied (Afbeelding 4.8). Op ongeveer 150 m ten noorden van het plangebied loopt de Stambeek, een waterloop van derde categorie. De natuurlijke afwatering van de terreinen binnen het plangebied is in de richting van deze waterloop. Binnen het plangebied zelf zijn geen waterlopen aanwezig.

Afbeelding 4.7 HPG's in de omgeving van het plangebied

Afbeelding 4.8 Waterlopen in de omgeving van het plangebied

4.5 RBB en RBS

In de nabije omgeving van de projectzone komen enkele RBB's voor, net als enkele Natura 2000-habitat types. Het gaat voornamelijk om loofbossen (9120, 91E0, 9130). Her en der komen eveneens de RBB rbbhf en rbbhc voor (Afbeelding 5.10).

Moerasspirearigte met graslandkenmerken (rbbhf)

Dit is een regionaal belangrijke biotoop (rbb), een vegetatietype dat tussen vochtig hooiland en moerasspirearigte in zit. Het omvat ruigten op vochtige tot natte, stikstofhoudende, matig voedselrijke tot voedselrijke gronden, en komt zowel voor langs boszomen als langs rivieroeveren. Het sluit zeer nauw aan bij het natuurstreefbeeld Moerasspirearigte (6430_hf), maar de ruigtesoorten staan nog vrij ijl en er zijn nog veel grassen aanwezig (meer dan 30 % bedekking).

In Vlaanderen ontstaan moerasspirearigtes met graslandkenmerken voornamelijk na het wegvallen van beheer op nat hooiland. Op voedselrijke bodems wordt moerasspirearigte gekenmerkt door het veelvuldig voorkomen van moerasspirea en verder ook soorten zoals poelruit, moesdistel, koninginnenkruid, gewone engelwortel, hop, echte valeriaan, gele lis, moerasandoorn, etc. Op arme zandbodems of lemig zandbodems is de moerasspirearigte vaak slecht ontwikkeld of is er een langdurig tussenstadium waarneembaar tussen schraalland (onder andere heischraal, kleine zeggenvegetaties, etc.) en moerasspirearigte. In dergelijke situaties speelt grote wederik dikwijls een dominante rol. Daarnaast kunnen ook soorten zoals melkeppe, hennegras, biezenknoppen, egelboterbloem, hazenzegge, moerasstruisgras, waternavel, gespleten hennepnetel, etc. voorkomen. Ook kan dit type aanwezig zijn als ondergroei in een (populieren)aanplant.

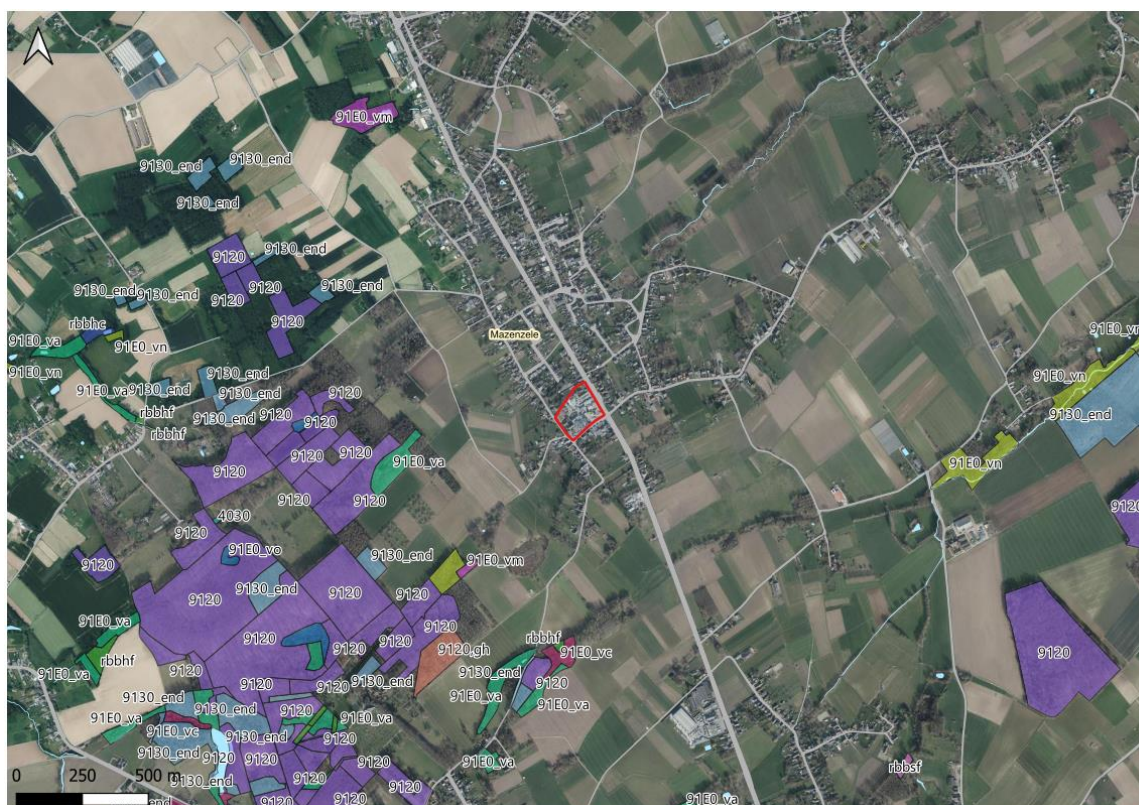
Dotterbloemgrasland (rbbhc)

Dotterbloemgraslanden zijn drassige hooilanden al of niet met nabeweiding. Er is steeds invloed van het grondwater, dat zowel basenarm als baserijk kan zijn. De bodem is vrij voedselrijk en gewoonlijk groeien de planten weelderig met talrijke, mooie bloemen. Het dottergrasland is sterk achteruitgegaan in Vlaanderen en heeft een duidelijke natuurbehoudswaarde. Van de talrijke kenmerkende soorten kunnen we vermelden: echte koekoeksbloem, grote ratelaar, brede orchis, bosbies, dotterbloem en tweerijige zegge.

Bron: Ecopedia

Afbeelding 4.9 Habitattypes in de nabije omgeving van het plangebied (rood)

Voor de regionaal belangrijke soorten kan verwezen worden naar de koesterburen van de provincie Vlaams-Brabant. De koesterburen zijn gekozen uit de lijst van de Provinciale Prioritaire Soorten (PPS), afhankelijk van het voorkomen van leefgebieden voor deze soorten in een welbepaalde regio. Voor de gemeente Opwijk zijn dit: bramensprinkhaan, gele zegge, huismus, kamsalamander, kneu, moerasstreepzaad en vuursalamander.

Bramensprinkhaan

Het leefgebied van de bramensprinkhaan bestaat uit dichte vegetatie in gebieden met veel open plekken zoals bosranden, rivieroeveren en wegbermen. De sprinkhaan heeft een voorkeur voor planten met grotere bladeren zoals braamstruiken maar ook wel andere soorten planten. De soort wordt meestal in loofbossen aangetroffen maar kan ook voorkomen in de ondergroei van naaldbossen zoals op de Veluwe. In Nederland is de sprinkhaan alleen langs de grote rivieren te vinden,

in België komt de soort door het hele land voor. De bramensprinkhaan is als imago actief van juli tot oktober, de mannetjes zingen vrijwel de hele dag van elf uur 's ochtends tot drie uur in de nacht.

Gele zegge

In Vlaanderen is gele zegge uiterst zeldzaam, maar de verspreiding is enigszins onzeker omdat niet alle determinaties even betrouwbaar zijn. De soort wordt vooral gevonden op plaatsen waar kalkrijke Brusseliaanzanden dagzomen (Brabantse Leemstreek) of waar kalkrijk water uit het Albertkanaal infiltreert (Kempen). Waarnemingen buiten die regio's vragen enig voorbehoud. Gele zegge vertoont een zeer sterk negatieve veranderingsindex. Vooral in de Kempen blijken heel wat groeiplaatsen niet meer teruggevonden te worden. Of dat te wijten is aan een reële achteruitgang, dan wel aan vroegere verwarring met andere taxa (bijvoorbeeld geelgroene zegge) is onduidelijk. Ook verwarring met *Carex flacca* (analoge afkorting op oude streeplijsten) mag niet uitgesloten worden.

Huismus

Huismussen zijn vogels die typisch rond gebouwen en boerderijen voorkomen. Door hun prettig getsjilp blijven de kleine groepjes bij elkaar. Ze leven vooral van granen, zanden en insecten. Ze broeden in allerlei holtes, onder dakpannen en nestkastjes

Huismussen hebben, net als andere soorten, voedsel en nestgelegenheid nodig. Beiden zijn steeds minder aanwezig. Terwijl musjes vroeger onder dakpannen en hooizolders nestelden, zijn moderne huizen hermetisch afgesloten. Nestkastjes kunnen dan helpen. Voedsel vinden mussen bij uitgebloeide planten waar ze het zaad van opeten, restjes in paardenvijgen en kippenvoer. Wie kippen heeft strooit daarom dikwijls iets meer om mussen te helpen. Ook niet alle uitgebloeide planten meteen verwijderen helpt.

Kamsalamander

De Kamsalamander bewoont vooral kleinschalige landschappen met een hoge diversiteit aan biotooptypen. De voortplantingsplaatsen zijn veedrinkpoelen, bomputten, afgesneden rivierarmen, kleine vijvers, kleigroeven, relatief voedselrijke vennen of andere plassen met stilstaand, vrij voedselrijk water met een nagenoeg neutrale pH (cf. onder andere habitatype 3150).

Kamsalamanders worden frequent aangetroffen in gebieden met groepen van dicht bij elkaar gelegen waterpartijen. De plassen zijn bij voorkeur weinig of niet beschaduwde, relatief diepe en/of bevatten nagenoeg jaarrond water. De aanwezigheid van vissen heeft een nadelige invloed. De aanwezigheid van waterplanten is vereist; afwisseling tussen plaatsen met een dichte watervegetatie en stukken met open water is optimaal. De vrouwtjes zetten de eitjes individueel af op ondergedoken bladeren van water- of oeverplanten. In de periode november-maart overwintert de soort aan land. Gunstige landbiotopen zijn bossen, struwelen, boomgaarden, vochtige en extensief beheerde weilanden, heideterreinen, houtwallen en hagen. De migratie van land- naar waterbiotoop en tussen voortplantingspoelen gebeurt veelal langs heggen, rijen knotbomen, rietkragen en perceelsranden met ruigtekruiden.

Kneu

In de Rode Lijst van 2004 werd Kneu nog als 'achteruitgaand' genoteerd, maar in die van 2016 werd duidelijk dat het de soort steeds minder goed verging en werd hij als 'kwetsbaar' opgenomen. Het is een strikte vegetariër die in het intensieve landbouwgebied vooral lijdt onder overmatig herbicidengebruik en het verdwijnen van kleine landschapselementen als potentiële broedplaats. In tegenstelling tot putter slaagt kneu er niet in zich aan te passen aan de meer verstedelijkte omgeving. Sinds 2007 wordt de berekende trend op

basis van ABV als 'stabiel' beschouwd.

Moerasstreekzaad

In Vlaanderen is moerasstreekzaad vrij zeldzaam. De soort komt vooral voor in de oostelijke helft van de Leemstreek, vanaf de Dendervallei oostwaarts. Ten westen daarvan en in andere regio's is de soort uiterst zeldzaam of ontbreekt ze. In de Kempen is ze gebonden aan plaatsen met basische kwel. Moerasstreekzaad vertoont een negatieve trend. Vermoedelijk is er een verschuiving van het biotooptype waarin de soort momenteel het meest wordt aangetroffen. Waar ze vroeger vooral als hooilandsoort bekend was, lijkt ze momenteel in Vlaanderen vooral te gedijen in ruigten en in de rand van natte bossen. Te verregaande verruiging of verbossing bedreigt echter vermoedelijk de toekomst van de soort..

Vuursalamander

De Vuursalamander is één van de grootste salamanders van Europa en kan wel 20 cm groot worden. Hij heeft een rubberachtig, gedrongen zwart lichaam met daarop een patroon van gele vlekken of strepen. De larven zijn bruinzwart, aan de basis van de poten zitten lichte vlekken. Deze soort leeft bij voorkeur in vochtige loofbossen, doorsneden met bronbeekjes. Kalkrijke bodems, bronnen, een hoge bodemvochtigheid en de aanwezigheid van koele, vochtige schuilplaatsen zoals onder dik dood hout zijn de belangrijkste eisen die de soort stelt aan de

omgeving. De larven worden afgezet in het heldere, zuurstofrijke water van bronbeekjes, karrensporen, bronputten en bronpoelen.

Provinciaal Prioritaire Soorten: Provincie Vlaams-Brabant¹

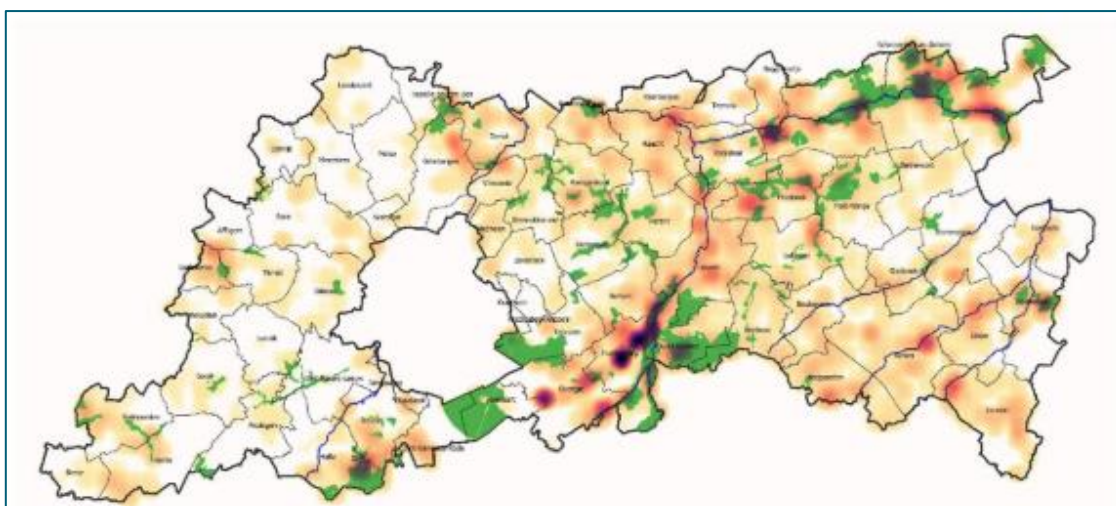
In totaal telt de provincie Vlaams-Brabant 96 provinciaal prioritaire soorten en 110 provinciaal habitattypische soorten (Afbeelding 4.10 en Afbeelding 4.11).

¹ Maes D, De Knijf G, Devos K, Gouwy J, Gyselings R, Packet J, Speybroeck J, Swinnen KRR, Thomaes A, Van Den Berge K, Van Landuyt W, Van Thuyne G & Vermeersch G (2021). Provinciaal Prioritaire Soorten in de provincie Antwerpen. Versie 2021. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2021 (51). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: doi.org/10.21436/inbor.54726564.

Afbeelding 4.10 Provinciaal prioritaire soorten (PPS) en provinciaal belangrijke habitattypische soorten (PBHS) per taxonomische groep in Vlaams-Brabant

Taxonomische groep	PPS	PBHS	Totaal
Amfibiëën en reptielen	5	1	6
Bladmossen	-	-	-
Broedvogels	18	11	29
Dagvlinders	4	5	9
Libellen	1	4	5
Mollusken	2	-	2
Nachtvlinders	2	-	2
Overwinterende watervogels	8	-	8
Saproxyle kevers	2	-	2
Spinnen	1	-	1
Sprinkhanen	1	2	3
Vaatplanten	29	82	111
Vissen	6	3	9
Vleermuizen	14	-	14
Zoogdieren	3	2	5
Totaal	96	110	206

Afbeelding 4.11 Heat map van de provinciaal prioritaire en provinciaal belangrijke habitattypische soorten per kilometerhok in Vlaams-Brabant. Hoe donkerder de kleur, hoe belangrijker de locatie. Natura2000-gebieden worden in het groen weergegeven.

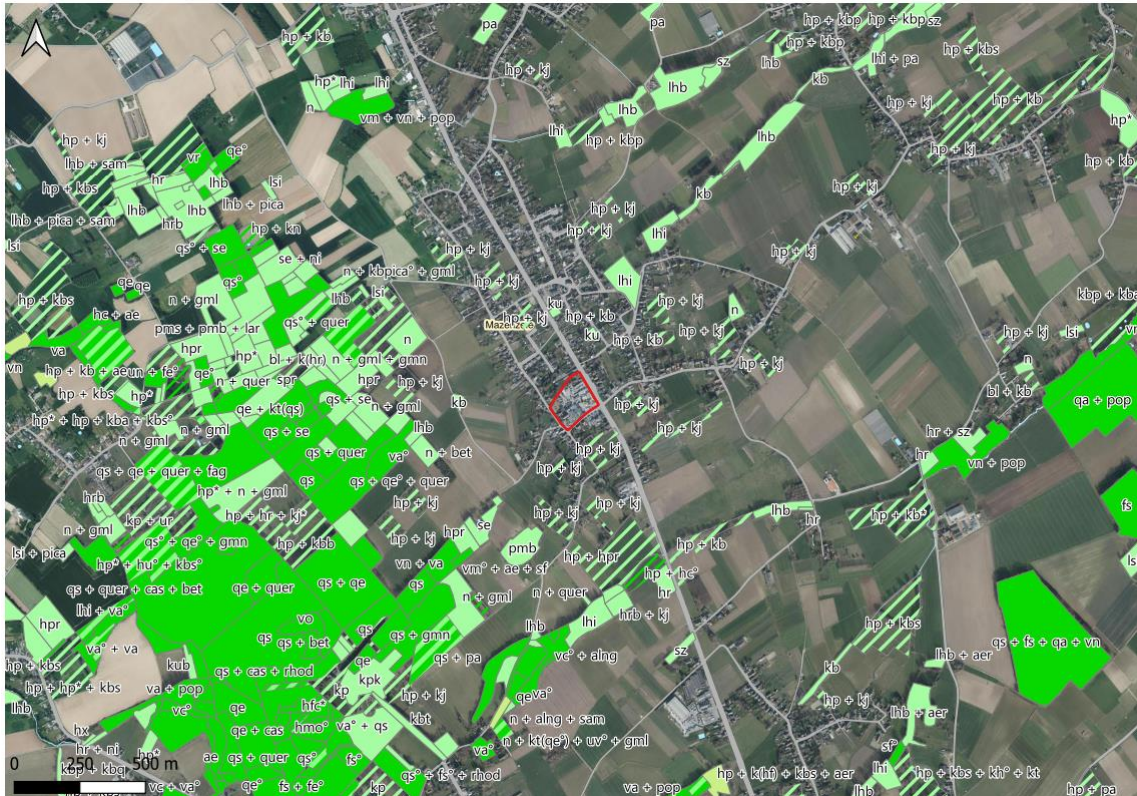

De voor het natuurbehoud belangrijke soorten komen in Vlaams-Brabant vooral voor in de rivier valleien in het oosten van Vlaams-Brabant.

4.6 Habitats volgens de biologische waarderingskaart (BWK)

Het plangebied zelf wordt aangeduid als biologisch minder waardevol. Biologisch zeer waardevolle vegetaties bevinden zich ter hoogte van het VEN-gebied (voornamelijk zuur eiken- en beukenbos) en de percelen waar een natuurbeheerplan geldt (zie eerder).

Afbeelding 4.12 Het plangebied op de BWK

4.7 Conclusie

Het plangebied zelf heeft weinig biologische waarde. Het betreft een reeds bestaand industrieterrein en enkele woningen met weinig groene elementen. De tuinoppervlakten binnen het plangebied zijn beperkt. De omgeving rondom het bedrijfsterrein wordt gekenmerkt door een residentieel karakter, hoofdzakelijk vrijstaande eengezinswoningen omringd door akkers en weilanden.

De ruime omgeving rond de projectsite echter is zeer gevarieerd en heel rijk aan bedreigde soorten en biologisch (zeer) waardevolle habitats en biotopen. Veel van deze soorten en habitats zijn uitermate gevoelig aan verstoring en strikt beschermd door Vlaamse, nationale en Europese regelgeving. Daarom zijn grote delen ingekleurd als VEN-gebied. Er moet dus omzichtig worden omgesprongen met eender welk voornemen dat de natuurwaarden en natuurdoelen ervan zou ondermijnen en dat een risico zou inhouden op onherstelbaar verlies van of schade aan de biodiversiteit, het natuurlijk milieu en het ecosysteem.

5

EFFECTENBEOORDELING VAN DE GEPLANDE ACTIVITEIT

In dit hoofdstuk wordt nagegaan in hoeverre de activiteiten onvermijdbare en onherstelbare schade kunnen veroorzaken aan de voorkomende soorten of habitats in het VEN-gebied. Veranderingen in de abiotische situatie en ruimtelijke structuur, die de natuurlijke dynamiek verstoren, kunnen het leefmilieu van planten- en/of diersoorten zodanig beïnvloeden dat er unieke situaties verloren dreigen te gaan en ecologische processen blijvend en aantoonbaar worden verstoord. Verder kan het voortbestaan van populaties van zeldzame soorten of voor dat systeem kenmerkende soorten op termijn niet meer gegarandeerd worden.

5.1 Ruimtebeslag en versnippering

Er vindt geen ruimtebeslag plaats ter hoogte van het VEN. Het plangebied is weinig aantrekkelijk voor fauna en flora. Er zijn weinig holtes en spleten aanwezig voor kleine vogels of vleermuizen en ook de bodem is grotendeels verhard. Ten gevolge van het plan zal er woongebied wijken voor industriegebied; dit zal inzake ruimtebeslag en versnippering geen wezenlijke effecten met zich meebrengen op de nabijgelegen VEN-gebieden aangezien het bedrijf zich voornamelijk in een residentiële omgeving bevindt.

5.1.1 Conclusie ruimtebeslag en versnippering

Voor wat betreft ruimtebeslag en versnippering zal het VEN-gebied met de huidige omschrijving van het plan geen onherstelbare schade ondervinden.

5.2 Verstoring

Verstoring is een verzamelterm voor de effecten die rechtstreeks invloed hebben op fauna met mogelijk een afname in voortplantingssucces en fitness tot gevolg. Verstoring kan voorkomen in de vorm van geluid, trillingen, licht of optische verstoring. Het effectbereik is sterk afhankelijk van verschillende factoren zoals geslotenheid van het landschap, milderende maatregelen, intensiteit en frequentie. Tevens is de verstoringsoort afhankelijk. Verstoring zorgt meestal voor een schrikreactie waarbij dieren wegvlugten en/of in paniek geraken, wat veel energie vergt en dus best niet te vaak voorvalt.

De verschillende vormen van verstoring worden hieronder afzonderlijk besproken.

5.2.1 Geluid

Verstoring door geluid wordt veroorzaakt door onnatuurlijke geluidsbronnen en kan bestaan uit zowel permanent geluid (verkeer) als tijdelijk geluid (evenementen). Geluid is een hoorbare trilling. Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig aan directe effecten van geluid. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron.

Verstoring door geluid kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan leiden tot een afname van de reproductie of zelfs het verlaten van het leefgebied. In bepaalde gevallen treedt ook

gewenning op, in het bijzonder bij continu geluid. Voor vogels is in bepaalde gevallen de dosis-effect relatie goed gekwantificeerd. De gevoeligheid van bosvogels is vastgesteld op 42 dB(A) en voor weidevogels op 47 dB(A)¹. Deze onderzoeken hebben echter betrekking op verkeersgeluid. Voor industriegeluid is dergelijk onderzoek naar verstoring van broedvogels of andere soorten niet bekend.

Aangezien het RUP wordt vastgesteld in het kader van de activiteiten van Van de Velde Beton, kunnen deze activiteiten reeds afgetoetst worden aan de geldende geluidsniveaunormen. Het plan behelst geen uitbreiding van de productieactiviteit van Van de Velde Beton, maar voornamelijk het optimaliseren van de werking van het bedrijf en het minimaliseren van effecten naar buurtbewoners toe door onder meer bijkomende opslagruimte te voorzien en het uitbreiden van de bedrijfsgebouwen om installaties binnen te kunnen plaatsen. Aangezien er geen geluidsbronnen bijkomen, kunnen de bevindingen van de geluidstudie opgemaakt in 2021 opgesteld door SGS, geconsulteerd worden.

De geluidsbronnen ter hoogte van het plangebied zijn:

- palentrilmachine;
- aggregaatmengcentrale;
- verkeer op de site;
- klinkermachine;
- laden en lossen van granulaten en betonproducten.

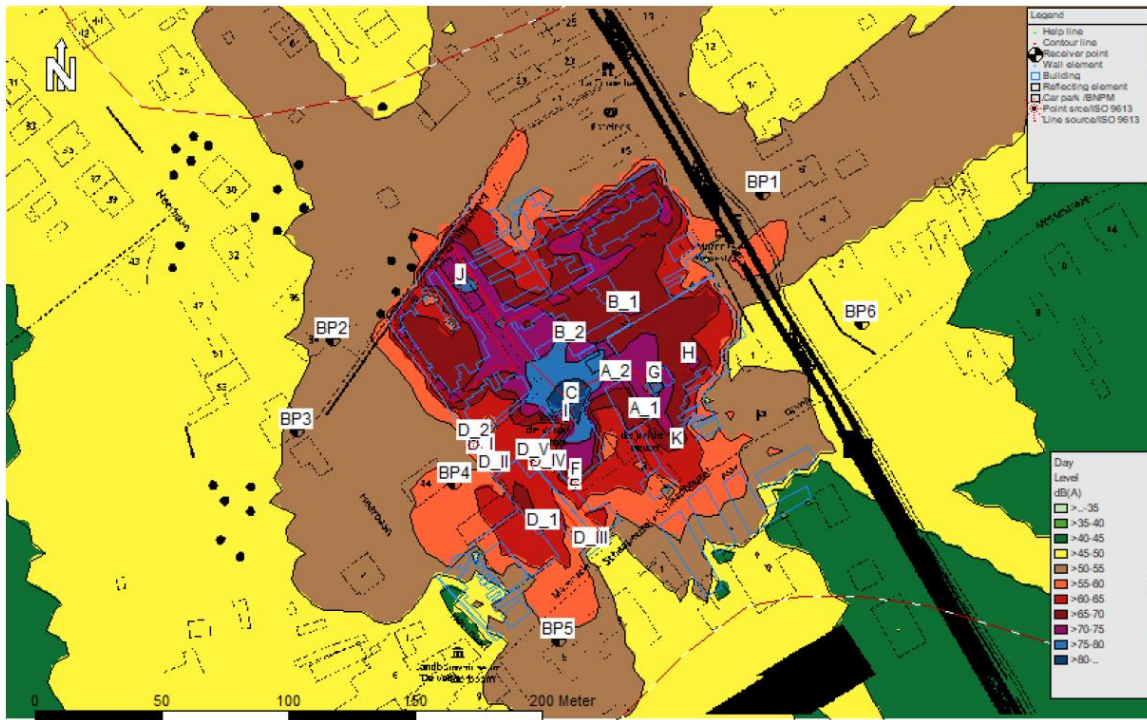
In de geluidstudie werden enkele maatregelen voorgesteld om te voldoen aan de wettelijke geluidsniveaunormen, namelijk:

- aanleg van een degelijke verharding in de zone voor bijkomende opslag van afgewerkte producten en deze ook in goede staat van onderhoud houden. Op die manier kan geluidsoverlast ten gevolge van heftrucks en andere voertuigen op het bedrijfsterrein worden vermeden;
- nieuwe gebouwen voldoende geluidsdicht maken, zowel de gebouwen zelf (geïsoleerde muren) als deuren en poorten in het gebouw. Indien ook steeds gewerkt wordt met gesloten poorten, kan op die manier eventuele geluidsoverlast van machines worden vermeden;
- het vervangen van de bestaande aggregaatmengcentrale door een technische- energetisch verbeterde versie zou de geluidsbelasting van deze installatie kunnen verbeteren;
- vervanging van een aantal motoren van de aanvoersilo's van de aggregaatmengcentrale;
- vervangen van betonverharding in slechte staat;
- sensibilisering van chauffeurs op de site (snelheidsbeperkingen, maatregelen bij laden en lossen,...);
- palentrilmachine zal geplaatst worden in de nieuwe loods;
- omkasting van de klinkermachine en isoleren van het dak van de loods waar de klinkermachine geplaatst staat;
- verhogen van muren rondom de site en het plaatsen van een extra geluidscherm achter de parking aan de Heerbaan;
- anders indelen van de stapelzone.

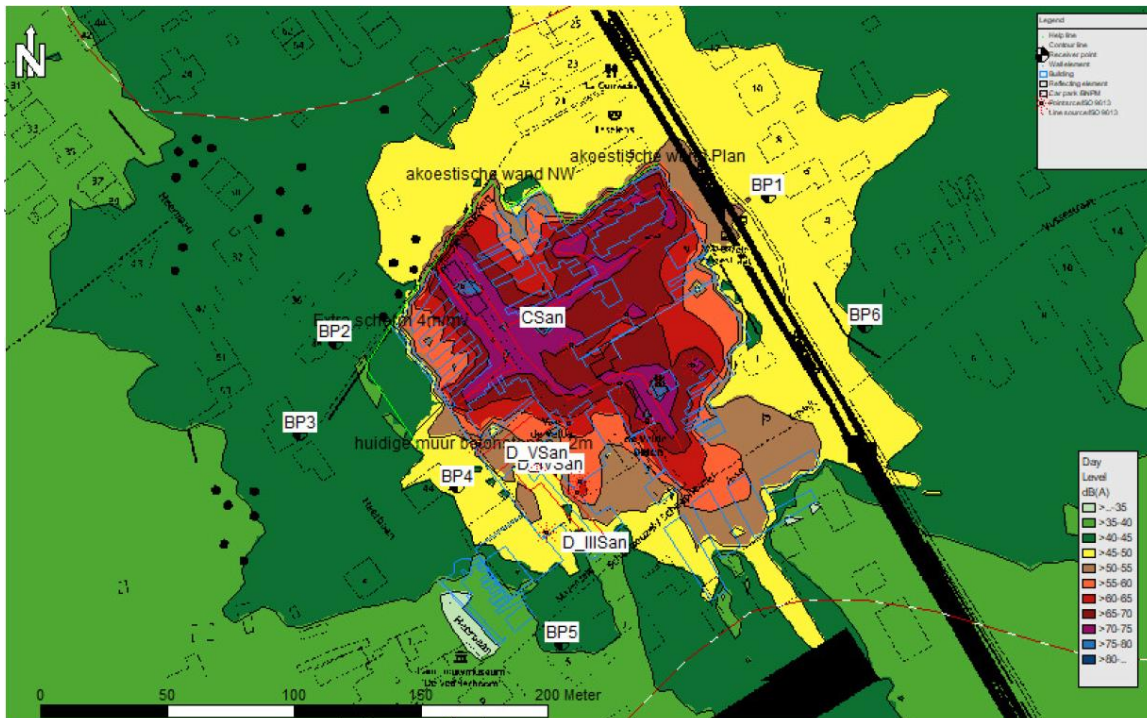
Maatregelen zoals de aanleg van een degelijke verharding en nieuwe gebouwen voldoende geluidsdicht maken, zullen eveneens toegepast worden in het kader van het plan. Op onderstaande afbeeldingen is het verschil met en zonder saneringsmaatregelen duidelijk zichtbaar. Zo is af te leiden dat het geluidsniveau na de saneringen ten gevolge van de activiteiten van Van de Velde Beton, geen aanleiding geeft tot hogere geluidsniveau in het VEN-gebied Het Kravaal -en Herenbos. Aangezien, zoals eerder aangegeven, het doel van het plan is om de hinder voor omwonenden te beperken, zal het plan geen aanleiding geven tot bijkomende verstoring ter hoogte van het VEN-gebied.

¹ Onderbouwing effectafstand bestaande handelingen Natura 2000-gebieden in Overijssel - Provincie Overijssel. 21 september 2011, Arcadis.

Afbeelding 5.1 Semi-stabiel geluidsniveau dagperiode - situatie voor saneringen (bron: Akoestisch onderzoek met saneringsadviezen - Van de Velde Beton nv te Opwijk, SGS Belgium nv, 2021)

Afbeelding 5.2 Semi-stabiel geluidsniveau dagperiode - situatie na saneringen (bron: Akoestisch onderzoek met saneringsadviezen - Van de Velde Beton nv te Opwijk, SGS Belgium nv, 2021)

5.2.2 Trillingen

Verstoring door mechanische effecten en trillingen kunnen aan de orde zijn bij grote werkzaamheden zoals heiverkzaamheden. De ecologische effectafstanden door het trillen van de grond zijn echter klein en vallen in het niet bij de effectafstand van geluidstrillingen^{1, 2}.

Aangezien er ten gevolge van het plan geen geluidshinder wordt verwacht ter hoogte van het VEN-gebied, wordt trillingshinder ook niet aannemelijk geacht.

5.2.3 Licht -en optische verstoring

Verstoring door licht wordt veroorzaakt door kunstmatige lichtbronnen, in casu verlichting. Er zijn verschillende factoren die het effect van licht kunnen versterken of dempen. De lichtsterkte, breedspectrum lampen, de richting en hoek van de lampen en het cumulatieve effect van meerdere lichtbronnen bij elkaar versterken het effect van licht. De afstand tot de beschermde natuurwaarde, afscherming (gebouw, bomen of wal) of een beperkte duur kunnen het effect van licht dempen²⁷.

Bronnen van licht op het terrein zijn: heftrucks, verlichting van het terrein en vrachtwagens. De aanwezige verlichting is enkel gericht op het terrein.

Optische verstoring wordt veroorzaakt door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in een natuurlijk systeem.

In het kader van het plan zal er een volwaardige groenbuffer worden voorzien, ook richting het VEN-gebied (oostelijke zijde). Aan de kant van het bedrijventerrein is bovendien reeds grotendeels een geluidsscherm (betonnen muur) aanwezig van 4 meter hoog (Afbeelding 5.3). Er wordt dus ten gevolge van het plan geen licht- en optische verstoring verwacht ter hoogte van VEN-gebieden in de omgeving.

Afbeelding 5.3 Geluidsscherm met daarvoor de groenbuffer. Het plan voorziet om zo goed als de hele site af te schermen op deze manier.

¹ Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken - Provincie Gelderland. 18 februari 2014, Arcadis.

² Onderbouwing effectafstand bestaande handelingen Natura 2000-gebieden in Overijssel - Provincie Overijssel. 21 september 2011, Arcadis.

5.2.4 Conclusie verstoring

Voor wat betreft verstoring door geluid, trillingen en licht, en door optische verstoring, zal het VEN-gebied met de huidige omschrijving van de geplande ingrepen geen onvermijdbare en onherstelbare schade ondervinden.

5.3 Vernatting en verdroging

Het plan behelst geen bemaling. Wel wordt er bijkomende verharding voorzien. In de huidige toestand is het volledige bedrijfsterrein van het bedrijf Van de Velde Beton verhard, met uitzondering van de zone waar de parking is voorzien. Ook de percelen waarop momenteel nog woningen aanwezig zijn, zijn niet volledig verhard. Het bedrijf Van de Velde Beton loost bedrijfsafvalwater (potentieel verontreinigd hemelwater) in de openbare riolering.

Als gevolg van de bijkomende verhardingen, zal er minder hemelwater kunnen infiltreren en zal dit versneld afgevoerd worden. Bij de aanleg van de verhardingen zal steeds een omgevingsvergunningsaanvraag - luik stedenbouw dienen te worden aangevraagd en zal hierbij ook de hemelwaterverordening gerespecteerd moeten worden, waardoor ook steeds een alternatieve afvoerwijze van het hemelwater moet worden voorzien. Hierdoor zal ook de grote watervraag van het bedrijf grotendeels opgevangen kunnen worden door hemelwater en kan het gebruik van grondwater beperkt worden. Daarenboven zullen de bijkomende verhardingen, relatief ten opzichte van de al aanwezige verharde delen, slechts beperkt zijn in oppervlakte. Er wordt dus niet verwacht dat waterhuishouding in de nabijgelegen VEN-gebieden verstoord zal worden door het plan.

Er is een grondwaterwinning aanwezig die bestaat uit 2 verbuisde boorputten. Deze winning is vergund voor een maximum debiet van 32 m³/dag en 7.000 m³/jaar (20 m onder maaiveld). Het grondwater wordt enkel gebruikt indien het water dat wordt opgevangen niet voldoende is voor onder andere het productieproces en het besproeien van de site. Het plan voorziet geen wijzigingen van deze grondwaterwinning.

5.3.1 Conclusie vernatting en verdroging

Binnen het project zijn er geen activiteiten die leiden tot vernatting of verdroging van de VEN-gebieden of van gevoelig habitat.

5.4 Verzoeting en verzilting

Oppompen van fossiel (zout) grondwater kan verzoeting van het grondwater veroorzaken. Bij verzoeting neemt het chloridegehalte van het water af en is het niet meer geschikt voor beoogde zoute of brakke natuurtypen.

Verzoeting is niet aan de orde aangezien al het grond- en oppervlakte water in de omgeving reeds zoet is. Er is van verzoeting als gevolg van het voornemen geen sprake. Onherstelbare schade aan het VEN ten gevolge van het voornemen is uitgesloten.

Verzilting is een ophoping van oplosbare zouten in bodems en wateren. Gezien het voornemen geen bijkomende grondwaterstandswijziging behelst en gezien de ligging van het gebied, wordt er niet verwacht dat er verzilting op zal treden van het grondwater ten gevolge van het voornemen.

5.4.1 Conclusie verzoeting en verzilting

Vermits het projectgebied niet in een omgeving ligt van brak of zout water en of een bijkomende wijziging van de grondwaterstand voorziet, is er geen risico op verzoeting en verzilting door de geplande ingrepen.

5.5 Eutrofiëring en verzuring

Eutrofiëring of vermesting is de verrijking van ecosystemen met stikstof en fosfaat. Dit kan gebeuren door aanvoer van vermestende polluenten door de lucht (droge en natte depositie van ammoniak en stikstofoxiden) of door het (oppervlakte)water (nitraat- en fosfaataanvoer).

Verzuring van bodem of water is een gevolg van uitstoot van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofdioxide (NO₂), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze stoffen komen via water of lucht in de grond terecht en leiden tot het zuurder worden van het biotisch milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn landbouw, verkeer en industrie.

5.5.1 Lucht

De exploitatie brengt voornamelijk niet-geleide emissies voor, zijnde stof en verkeersemissies. Qua verkeer gaat het voornamelijk om werknemers, klanten en leveranciers. Aangezien het plan niet beoogt om de productiecapaciteit te verhogen, worden hier geen significante verschillen verwacht ten opzichte van de huidige situatie.

Gelet op de EPB-regelgeving waaraan de gebouwen dienen te voldoen zullen de activiteiten geen significante bijkomende uitstoot van broeikasgassen met zich meebrengen.

5.5.2 Water en bodem

Eutrofiëring van de bodem is de toename van de hoeveelheid voedingsstoffen in het milieu door stoffen die zich via het grondwater kunnen verspreiden. Een typisch voorbeeld is het uitspoelen van voedingsstoffen ten gevolge van bemesting. Ook een daling van de grondwaterstand door verdroging kan mineralisatie van organisch materiaal veroorzaken waardoor nutriënten bijkomend worden vrijgesteld en eutrofiëring optreedt. Het bedrijf Van de Velde Beton loost bedrijfsafvalwater (potentieel verontreinigd hemelwater) in de openbare riolering.

Verzuring van de bodem betreft een daling van de zuurtegraad door een verhoogde concentratie aan waterstofionen. Verzuring via het grondwater betreft een verzuring door een verlaging van de verhouding tussen aanvoer/productie van bufferende stoffen en zuurvormende verbindingen. Deze verzuring wordt veroorzaakt door een wijziging van de grondwaterstand. Er zal geen bijkomende wijziging van de grondwaterstand optreden ten gevolge van het plan.

5.5.3 Conclusie eutrofiëring en verzuring

De vermestende en verzurende effecten te wijten aan emissies en deposities via de lucht, bodem en water geven geen aanleiding tot bijkomende onherstelbare schade aan het VEN-gebied.

5.6 Verontreiniging

Verontreiniging is een verhoogde concentratie van stoffen die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn in het milieu. Dit kan leiden tot omstandigheden die ongunstig zijn voor habitattypes. Een verontreiniging in de bodem of het grondwater kan worden verplaatst bij een wijziging van de grondwaterstand.

Het bedrijf Van de Velde Beton loost bedrijfsafvalwater (potentieel verontreinigd hemelwater) in de openbare riolering.

De bijkomende verharding in het kader van de opslag van afgewerkte producten betreft geen zone waar potentieel verontreinigd hemelwater kan ontstaan. Bijgevolg zal de uitbreiding van de verhardingen geen impact hebben op de hoeveelheid bedrijfsafvalwater die momenteel in de openbare riolering wordt geloosd.

Een groot deel van het potentieel verontreinigd hemelwater wordt opgevangen in een bufferbekken van 120.000 liter voor hergebruik in de mengcentrale. Gezien de ligging in collectief geoptimaliseerd buitengebied, is eveneens een slibopvangput voorzien waarin het afvalwater wordt voorgezuiverd vooraleer lozing naar de riolering plaatsvindt. Er kan redelijkerwijze van uit worden gegaan dat effecten ten aanzien van het afvalwater niet aanzienlijk zullen zijn.

5.6.1 Conclusie verontreiniging

Het voornemen zelf brengt geen bijkomende verontreiniging met zich mee die een risico vormt op onherstelbare schade aan VEN.

5.7 Effecten op beschermde soorten

Overeenkomstig het Soortenbesluit is specifiek voor beschermde soorten van categorie 3 niet enkel opzettelijke schade aan de dieren en hun rust- en voortplantingsplaatsen verboden, maar eveneens het onopzettelijk verstoren van soorten of het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Het plangebied is reeds een bestaand industrieterrein met enkele woningen met weinig groene elementen. De tuinooppervlakten binnen het plangebied zijn beperkt. Zodoende is het quasi uitgesloten dat er (potentiële) rust- of voortplantingsplaatsen voor beschermde diersoorten aanwezig zijn.

6

MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Aangezien het projectgebied niet effectief gelegen is in VEN-gebied en de geplande activiteiten niet rechtstreeks aanleiding geven tot onvermijdbare en onherstelbare schade aan beschermde biotopen en soorten in VEN-gebieden, dienen geen mitigerende en dwingende compenserende maatregelen te worden genomen.

7

CONCLUSIE VERSCHERPTE NATUURTOETS

De verscherpte natuurtoets dient een antwoord te geven op onderstaande vragen:

- zijn er veranderingen aan de natuurwaarden?
- zijn de veranderingen voor de natuur nadelig?
- is de schade vermijdbaar en/of herstelbaar?
- zijn schadebeperkende maatregelen noodzakelijk?

Heeft het plan (nadelige) gevolgen voor de natuurwaarden in het VEN-gebied?

Het projectgebied overlapt niet met VEN-gebied, waardoor er geen rechtstreekse schade of veranderingen worden toegebracht aan het VEN-gebied, noch kwantitatief, noch kwalitatief. Aangezien er geen schade zal optreden ter hoogte van het dichtstbij gelegen VEN-gebied, wordt er ook geen schade verwacht aan verder gelegen gebieden.

Is mogelijke indirecte schade vermijdbaar? Zo ja, welke maatregelen kunnen hiervoor genomen worden?

Door uitvoering van de geplande activiteiten wordt geen bijkomende directe of indirecte, onvermijdbare en onherstelbare schade verwacht aan het VEN-gebied.

